



DIRVA

THE FIELD

Nr. 36
Gegužės-May 5, 1958
Cleveland, Ohio

LIETUVOS NAUJIENŲ ATRANKA

Kauno krepšininkams neteko rungtis su amerikiečiais

Amerikiečių reprezentacinės krepšinio komandos jau buvo Maskvoje ir balandžio 24 bei 25 turėjo rungtynes su Sovietų Sąjungos krepšininkais. Komanda, Kauno "Žalgirio" vyrų komanda (geriausia Lietuvoje) Leningrade vietiniame turnyre nukrito į šeštą vietą (korespondentai rašė, kad Kauno "Žalgiris" pirmą kartą taip prastai pasirodė), todėl jiems ir neteko susitikti su amerikiečiais.

mas apie jo mirtį oficialiai pranešė balandžio 24 dienos "Tiesoje", o Ekonomikos instituto personalas šeimai ir artimiesiems pareiškė užuojautą.

SIANDIEN PINIGAI, KITAMET NAMAI

Sovietijos prekybos ministerija siūlo Lietuvos gyventojams pirkti fabrike gamintus standartinius surenkamus namus (pagamintos dalys atvežamos ir susstatomos). Kaina nenurodama (jā gali sužinoti atitinkamose įstaigose Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje), bet sąlygos tokios: užsakant įmokama pusė kainos, o 1959 metais, gaunant namus — likusi kainos pusė.

SUSISIEKIMAS LEKTUVAIS

PAKEITĖ PROFSAJUNGŲ PIRMININKĄ

Balandžio 23-24 Vilniuje įvykusiame IV-me komunistinių Lietuvos profsajungų suvažiavime išrinkti profsajungų tarybų ligšiolinio ilgamečio pirmininko B. Baranausko neįrinko nei tik pirmininku, bet nei prezidiumo nariu. Nauju profsajungų pirmininku išrinktas Pranciškus Dobrovolskis, ligi šiol buvęs Marijampolės (dabar vad. Kapsuko) rajono vykdomojo komiteto pirmininku (arba dabartinio "apskrities viršininku"), nesenai gavęs "socialistinio darbo didvyrio" titulą už nuopelnus žemės ūkyje (jo rajonas žemės ūkio gamybos požiūriu užima pirmą vietą Lietuvoje).

LENINO LAIKAI MAZEIKIUOSE

Mažeikių vykdomojo komiteto finansų skyrius prieš maždaug pusantį metų priėjo išvados, kad amatininkų artelės nuostolingos ir nutarė jas likviduoti. Vietoj to, paskiriems amatininkams išdavinėjo patentus verstis amatais privačiai (panasiai, kaip Rusijoje Lenino NEP — naujosios ekonominės politikos — laikais). Dabar Mažeikiuose yra daugiau kaip 20 privačių amatininkų dirbtuvių, turinčių net ir iškabas.

Dviračiai, rankiniai Mažeikių krautuvės "nė su žiburiu" nerandama, bet privačioje dviračių taisymo dirbtuvėje yra, tik kaina — 50 rublių, kai krautuvėje turėtų būti 13 ar 15 rublių, jeigu... būtų.

SUSISIEKIMAS ŠIAULIUOSE

Miesto susisiekimo autobusų linijų ilgis Šiauliuose dabar siekia jau daugiau kaip 50 kilometrų. Ilgiausioje linijoje — nuo Maisto fabriko iki Zoknių važinėja 14 autobusų (pernai 8). Be to, yra keliolika taksijų ir kroviniams pervežti sandomų sunkvežimių.

MIRĖ PROF. PETRAS ŠALČIUS

Balandžio 22 d. Lietuvoje mirė profesorius Petras Šalčius. Jis buvo Lietuvos universiteto politinės ekonomijos profesorius nuo pat universiteto įsikūrimo Kaune.

Pastarosios bolševikų okupacijos metais keletą metų buvo nemalonėje, bet pastaraisiais metais buvo pakviestas Mokslų Akademijos Ekonomikos Instituto vyresniojo mokslinio bendradarbiu. Akademijos prezidiumas



JAV laikraščių leidėjų draugijos naujasis pirmininkas D. T. Bryant iš Richmond, Va.

VOKIETIJA

IS VASARIO 16-SIOS GIMNAZIJOS GYVENIMO

Dalis išorinio remonto atlikta

Baden-Wuerttemberg vyriausybės subsidijos dėka šiais metais pavyko atremontuoti gimnazijos rūmų priekinę pusę. Kaip Weinheimo vokiškas dienraštis IV. 12 pažymėjo, dabar "rūmai šviečia į apylinkę". Iš tiesų, jei iki šiol į parką nukreiptoji pasė atrodo geriau, tai dabar rūmų fasadas yra toji rūmų dalis, kuri malonu rodyti svečiams ir kuri patraukia praeivių akį. Lietka dar čia naujai pradėtyti langinės ir atlikti kaikiuriuos smulkius darbelius.

KV tikisi, nes jai buvo žadėta, kad šios rūmų darbus atliks lietuvių darbo kuopų paslaugūs.

Rygoje, o šis, trečiasis — Vilniuje. Ta proga sporto laikraštys buvo prisiminti abu pirmieji turnyrai ir minėta, koki žaidėjai tada abiem atvejais iškovoję Lietuvai pergalę. Ir šiame turnyre Lietuvos komanda laimėjo pirmą vietą (su Latvija 37:6, su Estija 29:14).

tautiečiai. Gavus dar iš vokiečių įstaigų žadėtąją subsidiją užpalkinei rūmų pusei atremontuoti, Vasario 16-ji gimnazija bus pilnai pasipuošusi naujais rūbais.

Su gera viltimi i naujuosius mokslo metus

Lietuvių Vasario 16-sios gimnazijos darbas ir jai išlaikyti sudėtos aukos turi neišsilaikomas vertės ir turės jos tolimoje ateityje. Gerasidžių tautiečių dėka, Vasario 16-sios gimnazija ir šiais metais atsiekė užsibrėžtą tikslą ir su gera viltimi žengia į devintuosius mokslo metus. Gimnazija veikia, finansiškai rėmėjų dėka laikosi ir nuolat didėjančių mokinių skaičius (vėl įstojo per 20 naujų mokinių) duoda gražių perspektyvų atečiai.

Balandžio 2 d. gimnazija baigė 1957-58 mokslo metus, išleidama į gyvenimą naują abiturientų laidą. Šį kartą laida buvo nedidelė — tik 4 mokiniai (ateinančiais metais bus 9 abiturientai), tačiau visi jie gerai išlaikė egzaminus, vykusius Nordbade-Neu-Schwanenburge departamentinio direktoriaus Dr. Rueckert priežiūroje. Egzaminai tęsėsi apie mėnesį laiko, ir rašomuosius egzaminus reikėjo atlikti Weinheimo vokiečių gimnazijoje.

Iš baigusiujų Regina Kumerfältė ir Adelė Liudžiavaitytė studijuos humanitarinius mokslus, o Andrius Brinkis ir Valteris Sybertas — technika.

Savo sveikinimo kalboje, išleidamas abiturientus, Dr. Rueckert ypatingai išskėlė lietuvių tautos solidarumą, kuri savo aukomis išlaiko šį švietimo ir auklėjimo institutą. Tai esąs garsas, kad šios tautos pavyzdys, parodąs, jog maža tauta ir sunkiausiomis tremties sąlygomis su dideliu pasišventimu ir užsidegimu atlieka didelius darbus.

Per išleistuves l. e. p. direktorius T. Gaillius, įteikdamas abiturientams vokiečių švietimo ministerijos išduotus brandos atestatus, savo kalboje pabrėžė, jog Vasario 16-sios gimnazija lankes ir ją baigęs mokinys niekada neturi užmiršti tu lietuvių idealistų, kurie nepagali nei darbo, nei triušo, nei sveikatos ir globoja lietuviškąją jaunimą. "Sutelkite visas savo jėgas ir dirbkite lietuvių tautos labui" — baigė T. Gaillius.

PLB Vokietijos KV pirmininkas E. Simonaitis, įteikdamas kiekvienam po gražių KV dovana, kvietė abiturientus įsijungti į Bendruomenės gyvenimą ir būti tauriais lietuviams. Su abiturientais dar atsisveikino: vyr. mokytojas S. Antanaitis, mok. S. Vyktintas, dail. A. Krivickas ir mok. F. Skėrys.

Abiturientas A. Brinkis savo ir draugų vardu labai nuoširdžiai padėkojo visiems gimnazijos rėmėjams, mokytojams ir Bendruomenei už nenuilstamą paramą ir rūpestį. "Su dideliu pasiryžimu ir rimtumu mes žengiame į naują gyvenimo laikotarpį, atiduodami savo jėgas mylimai Tėvynei — Lietuvai".

STRASBURGO SEIME (I)

SESIJA BESIKAITALIOJANČIŲ ĮVYKIŲ ŽENKLE

Strasburge, balandžio 24-30 d., įvyko Pavergtųjų Europos Tautų Seimo ketvirtosios sesijos posėdžiai. Devynioms pavergtoms tautoms atstovavo 50 delegatų ir šešioms tarptautiniams egzilių sąjūdžiams 18 papildomų atstovų. Lietuvių delegacija pasiliko pereinamąjį etapą: V. Sidzikauskas (pirmininkas), E. Turauskas, plk. Lanskonskis, dr. Karvelis, inž. Vilčinskas ir V. Banaitis.

Sesija atsidarė ir vėliaus pakeliant (pusiarį stiebo), kaip kasmet, dalyvavo Strasburgo burmistras, vyskupo atstovas ir kiti vietinės valdžios žmonės.

Seimas susirinko viršūnių konferencijos, sputnikų sukeltos kvaistatės ir, anot vieno delegato, "vakariečių išgąsčio" akivaizdoje. Be to, nevieną jau paruoštą kalbą ir mintį palaikydavo paskutiniai įvykiai: partinės ir valstybinės galios suliejimas vienosna rankosna Maskvoje, sovietų užsipuolimai ant JAV saugumo taryboje ir nauji nesutarimai tarp Maskvos ir Belgrado. Visa tai, žinoma, veikė pačių delegatų nuotaikas, nors tik vienas kitas to drįso paliesti paskutiniuosius svarbesnius faktorius, kadangi įvykiai dar nesibaigę. Kažin, ar istorija kartojasi? Kiekvienam atveju, komunistinės valdžios mechanizmas grįžta į savo pradines vėžes.

Atstovus vargino dar ir kitas klausimas: kokia vakariečių laisvė?

Ar giliai ir ar toli eis dabartinė defetizmo banga? Kiek ji lies pavergtų tautų reikalus?

Įvadę debatus dėl padėties Rumunų delegatas Viščianu teigė, kad pasakyti, kad besikeičiančių ir grįžtančių reiškinį akivaizdoje ir vėl tenka tik kartoti, kas jau taip dažnai sakyta, kad nebus pastovios taikos be laisvės garantinio pavergtoms tautoms...

Tad kalbėse ir kartotasi. O jų buvo daug. Vėl sustiprėjo choras skeptiški balsų, pasisakančių prieš koegzistencijos ir "viršugalvių" konferencijų kvaišą. Tikintieji šiočia tokia laipsnė liberalėjimo teze susvyravo, jų tarpe net ir lenkai. Pats Gomulka sumaišė kortas. Tačiau, nepaisant skeptiškumo, vargu ar kas būtų griežtai pasakęs: "Jeigu šitaip, tai iš viso nežaidžiam".

O kasgi gali pykti ant tokių skeptikų? Kas kartą nudegė nagus, tas bijo ugnies. Tad ir tie, kurie salyginai teberėmė laipsnines evoliucijos tezes, tai darė su negeru nujautimu.

Prie pirmo dienotvarkės (padėties aptarimo) punkto lietuvių vardu kalbėjo E. Turauskas. Gerai prancūzų kalba paruoštamieji, dėkui Dievui, trumpame žodyje jis apibūdino padėtį kaip "instable" dėka tam tikrų "imponderabilijų". Jis siūlė labai kritiškai patikrinti, ar kai kurie neva faktai, kuriais remiantis



Rašytojas humoristas Antanas Gustaitis, gegužės 24 d. įvykstančiam Dirvos vakare, skaitys savo kūrybą: Giesmės didvyrių žygiams padidinti ir žodžiai politiniai bei satelininiai.

daromi sprendimai, kartais nėra tik propagandiniai, neparemti kietais faktais. Ta proga kalbėtojas nurodė į sovietų propagandinių žonglierių virtuoziskumą. Štai jie neseniai (1957. VII.) sugebėjo net 1939 m. Ribbentropo-Molotovo pakto nušviesti kaip "vakarų provokaciją" (Mezdu-narodnoja žizn). Ko jie tuo siekia yra aišku: siekia dabartinės padėties — status quo — jų pavergtimo Rytų Europoje patvirtinimo, dykai, ne cento nesumokant. Teisingai kalbėtojas pastebėjo, kad iš to turbūt ne Vakarams naudos nebūtų, ne pavergtiesiems lengviau.

Kitų kalbėtojų lūpose dar ir (Perkelta į 5 psl.)

NAUJAS SOVIETŲ VETO

Šiaurės Ašigalio zona apima septynis su puse milijono kvadratinį mylių. Keturi penktadaliai to ploto yra amžinu ledu užklotos, navigacijai netinkamas vandenynas. Todėl ligi paskutinio karo ne viena valstybių, kurių teritorijos siekia tą zoną — Rusija, JAV (Aliaska), Kanada, Suomija, Švedija, Norvegija, Islandija ir Danija (Grenlandija) — tiems plotams neteikė didelės reikšmės.

Jau II Pasaulinio karo metu, ieškant kelių tikimui į Sov. Sąjungą, ir po jo, didėjant įtampai JAV ir Sov. S-gos, išryškėjo svarbus šios zonos strateginis faktorius: naujo karo atveju tolimų distancijų bombonešiams ir raketoms pats trumpiausias kelias į priešą yra per ašigalį. Šiuo metu toje zonoje yra įrengtos JAV, Kanados bei Sov. S-gos aviacijos ir, galimas dalykas, sovietinių raketų bazės.

Saugodamosi netikėto užpuolimo, JAV įrengė Kanadoje ir Aliaskoje tris radarų stočių juostas. Buvo išdirbti planai, kaip greičiau atsakyti į netikėtą priešų puolimą. Strateginės Oro Komandos bombonešiai, gavę pirmas žinias apie radarų stočių užregistruotus "nežinomus objektus", iš anksto pakrauti branduoliniomis bombomis, kyla ir skrenda į iš anksto nurodytus taikinius. Tačiau, prieš pasiekdami sovietų teritoriją, jie turi gauti galutinį prezidento įsakymą, jo savą misijai baigti. Negavę jo, jie apsisuka ir grįžta atgal.

Šitam "Fail Safe" planui iškilus viešumon, sovietai prieš porą savaičių įteikė skundą JT Saugumo Tarybai, vadindami tokius skridimus "provokaciniais" ir "gresiančiais taikai".

Praeitą savaitę JAV panaudojo ta vėliau sovietų atsiimtą skundą pagrindu jau seniai vakariečių keliaram pasilymui įsteigti tarptautinės kontrolės zoną apsaugai nuo netikėtų užpuolimų per šiaurės ašigalį. Pirmadienį prez. Eisenhoweris

Jie įsijungė į Dirvos talką

I mūsų vykdomą vaju įsijungė keturi nauji šimtininkai, visi iš Los Angeles, visi aktyvūs tautinio darbo darbininkai, mūsų bičiuliai ir rėmėjai. Jais yra:

- 64. Latvėnas Alfonsas, Los Angeles\$100.00
- 65. Gediminas Bronius, Los Angeles\$100.00
- 66. Jasiukonis Povilas, Los Angeles\$100.00
- 67. Aleksandriūnas Vytautas, Los Angeles\$100.00

Iš Los Angeles į vykdomą vaju dar įsijungė šie mūsų bičiuliai ir rėmėjai:

- Bakūnas Vladas\$30.00
- Pulkauninkaitė Danguolė\$25.00

- Valavičius Alfonsas\$25.00
- Waitek Sophie\$25.00
- Gustas Pranas\$20.00
- Chmieliauskas Jonas\$20.00
- Dr. Jurgilas Jonas\$15.00
- Dūda Bronius\$13.00
- Šimonis Vladas\$10.00
- Dr. P. Pamataitis\$10.00
- Miliūnas J. J.\$ 5.00
- Šešplaukis Ign.\$ 2.00

Iš viso su šandien skelbiama įnašais gauta\$14,238.95

Dar būtinai reikia \$ 5,761.05

Šią savaitę mes džiaugiamės padaryta gražia vaju pažanga, tačiau reikia pripažinti, kad vaju lėtojai juda į \$20,000 skaitlinę. Mes dar kartą prašome visus Dirvos bičiulius, kurie tik galite, įsijunkite patys į talką, paraginkite savo pažįstamus ir sudarykite mums palankias sąlygas įvykdyti skelbtuosius darbus.

pasiuntė notą Nikitai Chruščiovui, prašydamas tarptautinės kontrolės planą paremti, kaip "svarbų pirmą žingsnį" pasaulinei jėgų sumažinti. Antradienį JAV ambasadorius Lodge įteikė formalų pasiūlymą JT Saugumo Tarybai. Jis siūlė tarptautinei kontrolei nuo netikėto užpuolimo paversti visą Arktikos zoną, prie jos pridant visą Aliaską, Aleutus, Kurilus ir Kamčatkos pusiasalį.

Penktadienį, po labai karštų debatų, kurių didžiąją dalį sudarė Lodge-Sobolevo dialogai ir kurių metu Sobolevas šaukė, kad "pasiūlymo autoriai tenor tik susirinkti žvalgybos apie sovietų teritoriją duomenis", buvo balsuojama: 10 narių pasisakė už pasiūlymą, Sobolevas — prieš. Sovietai paskelbė 83-jį veto Saugumo Taryboje.

VISAM PASAULY

• JAV pasiuntė vienodo turinio notą 11 valstybių, dalyvaujančių P. Ašigalio tyrinėjimuose, kad jos užsaldytų teritorines pretenzijas į Antarktį ir sudarytų sutartį, garantuojančią šio žemyno panaudojimą vien taikos tikslams. Antarkčio tyrinėjimuose dalyvauja: JAV, Sov. S-ga, Argentina, Australija, Belgija, Čilė, Prancūzija, Japonija, N. Zelandija, Norvegija, P. Afrika ir D. Britanija.

• Viceprez. Nixonas, dalyvaudamas Argentinos prez. Frondizi inauguracijoje, pareiškė, kad Argentina turinti geriausią progą per paskutinius dešimt metų gauti ekonominę pagalbą iš JAV.

• Iš Kairo ateina žinios apie subtilią, tačiau intensyvią sovietinio bloko kampaniją sukludyti gerėjančius Egipto santykius su Vakarais.

• JAV aviacija paskelbė, kad B-47 modelio bombonešiuose aptikti konstrukcijos defektai, dėl kurių pastaruoju metu įvykė nemažai avarijų (14 atsitikimų nuo sausio 1 d.). Todėl visi to tipo lėktuvai (per 1400) busi artimiausioje ateityje modifikuojami.

• Amerikinių žemės satelitų pagalba 600 mylių aukštyje aptikta intensyvi radiacijos juosta — 1000 kartų stipresnė, negu mokslininkai ligi šiol buvo skaičiavę. Mokslininkams dabar teks perkonstruoti būsimus žemės laivus, kad apsaugojus žmogų nuo perankstaus mirties.

DIRVA

Published twice-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILTIŠ, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday.
Editor: Balys Gaidžiūnas.
Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.
Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915.
Single copy — 10 cents.

Du kart savaitinis, leidžiamas VILTIŠ, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-Jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išleista Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais.
Redaktorius: Balys Gaidžiūnas.
Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio.
Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Įsteigta 1915 metais.
Atsk. Nr. kainos 10 centų.

REDAKCIJOS KOLEGIJA:

V. Bakūnas (Los Angeles), P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Brooklyn), A. Musteikis (Detroit), R. Mieželis (Chicago), J. P. Palukaitis (Cleveland), J. Paplėnas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

IS PASAULIO TIK SKAMBUS BURBULAS

BACHUNAS NEIGIAMAI ŽIŪRI Į PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ORGANIZAVIMĄ. VLİKAS PARODĖ, KŲ MES VISI TURIME DAR PASIMOKYTI

DR. KAZYS SARUOGA

J. Bachunas atsakė į klausimus, liečiančius Pasaulio Lietuvių Bendruomenės kūrimą. Stai jie.

— Jei būtų įsteigta Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, tai ar ji, nepaisydama visų įstatų, nepradėtų rūpintis ir Lietuvos politikos reikalais. Ar toks užsimojimas būtų girtinas, ar žalingas?

— Ne visai suprantu, kodėl tai turėtų būti pavadinta "Pasaulio Lietuvių Bendruomenė"... Yra dabar N. Zelandijos, Australijos, Vokietijos, Kanados, Amerikos Lietuvių Bendruomenės, o Anglijoje nė to vardo nėra, o tik D. B. Liet. Sąjunga. Pavadinti "Pasaulio..." ir po tuo vardu sujungti visų kraštų Bendruomenes vargu būtų galima, nes, spėjau, daugelio kraštų interniniai įstatymai ir tai nepalankiai žiūrėtų, atsirastų daug kitokių keblumų. Iš to "Pasaulio" pagaliau būtų tik skambus burbulas... Tuoj reiktų centro valdybų, vadų, bendrų pirmininkų, prasidėtų varžytynės, reiktų rinkimų. O juk žinome, kaip dažnai visada "lietuviškas darbas" prasideda ir baigiasi rinkimais, daugybė laiko gaištama formalumams ir pačio tikrojo darbo beveik nebėlika...

O kad Bendruomenė pradėtų rūpintis Lietuvos politikos reikalais, — vistiek ar Pasaulio ar tik atskirų kraštų Bendruomenės, — tai čia, mano mielas, labai svarbus klausimas ir reiktų dėl jo iš anksto labai tvirtai nusistatyti.

Mano asmeniškai nuomonė jau nuo seno čia yra kategoriška ir aiški — Lietuvos politikos reikalais Bendruomenės turėtų nekvadrinti galvos. Žinoma, politikos žodis turi per daug reikšmių ir čia svarbu nusistatyti, kaip tai suprantame. Jeigu politika vadiname tai, kad kiekvienas užsienio lietuvis turi rūpintis savo lietuviškos išlaikymo, lietuviškos kultūros uoliu rėmimu, lietuvių ir Lietuvos vardo garbinimu ir prisidėjimu visur, kur jis gali Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atstatymo bylai padėti, — tai tokia politika yra ne tik gera, bet būtina, ir pagaliau tai vienas iš Bendruomenės uždavinių. Bet jeigu ji imsis rūpintis Lietuvos politikos reikalais, rūpintis, kaip Lietuvos lietuviai turi kovoti už laisvę ir už kokią laisvę, kaip jie turės tvarkytis, valdytis, kokius darbus dirbti, kaip dirbti ir kaip idėjiškai galvoti, arba pradės nutarinti, kas Lietuvos išlaisvinimui ir kaip turi vadovauti, kas turi kokią teisę ir įgaliojimus, kas čia atstovauja "lietuvių tautos valią" ir t.t. ir t.t., tai, mano mieli, su tokia "politika" Bendruomenė toli nenuvažiuos.

Toks darbas bus tik žalingas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo pastangoms. Vlīkas daugiau nei per dešimtmetį tai jau įrodė, ir pats metas būtų mums visiems iš to pasimokyti. Tai neduoda gerų vaisių ir nedidina santaikos tarp tautiečių, juos skaldo ir erzina. Ir toks darbas yra visai be reikalo.

Vieną kartą turėtume įsikilti sau į galvą, kad Lietuvos politikos reikalais rūpintis ir pasirūpinti Lietuvių Bendruomenė Lietuvoje krašte! Tai jos teisė ir pareiga, ir tik ji ten turėtų tinkamas sąlygas. Mūsų galvojimai, svetur gyvenant, gali ne visuomet atitikti jų galvojimus, ir interesai nesutikti, ir sąlygos ten bus kitokios.

Politinis krašto reikalas niekad netvarkė ir netvarkys išeičiai. Toks elgimasis ir politikavimas užsienyje yra tik bergždžias laiko ir energijos eikvojimas, tarpusavio mažų jėgų ne tik bereikalingas, bet žalingas skaldymas.

Žinau, kad tokiai mano nuomonei bus nepatiriami, nes bent Amerikoje nuo labai seniai yra įsigalėjęs paprotys galvoti, kad iš čia galima ir reikia savo tėvų ar protėvių žemei nurodinti, kaip ji turi namie tvarkytis.

Nieks tų nurodinių net ne klausė praityje, neklausys ir ateityje, bet čia vis buvo ir turbūt dar bus žmonių, kurie mėgins pelnyti duoną savo kritikišmis ir nurodinėjimais, kaip lietuvių tauta turi namie tvarkytis... Tuščias darbas.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 8-1717
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.

VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Treciad. ir sekmd. ofisas uždarytas.
Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE.

Tel. ofiso EVERglade 4-7376

Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norwest Medical Center

2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad., antrad., ketvird., penktad.
Tik susitarus trečdieniais.



Skaitydami KARI būsite gerai informuoti apie pasaulinius karinius įvykius, rasite straipsnių iš karinės ir Lietuvos istorijos retais paveikslais iliustruoti ir Lietuvos karių atsiminimus iš įvairių laikų.
Metinė prenumerata \$5.00; rašykite: KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Kas ir kur?

• Poetas Henrikas Nagys balandžio 26 ir 27 d. lankėsi Bostone. Pirmą savo svečiavimosi dieną jis dalyvavo mokytojų dieną, Lituanistikos mokyklą pravedė pavyzdinę pamoką, kalbėdamas mokytojams ir vyr. klasių mokiniams apie V. Mykoloičio-Putino kūrybą, o tos pat dienos vakare jis buvo Bostono Liet. Kultūros Klubo svečias Tarptautiniame Institute, kur gausiai susirinkusiems klubo nariams kalbėjo tema "Dvylika metų mūsų bėmėsi prozos".

Poetas H. Nagys turi malonaus tembro balsą ir puikią lietuvių kalbos turtą, savo pranešimą jis paskaitė su energija ir įsijautimu į savo teigimus ir aptarimus. Patsai pranešimas yra tikrai įdomus ir vertingas, jame iškeliami visa eilė mūsų tremties prozos kūrinių ir autorių, bandoma tuos darbus suklasifikuoti į literatūrinės srovės, įvairias požiūriais pažvelgiama į lietuvių grožinės literatūros problematiką.

Plačiau apie tą H. Nagio pranešimą čia susilaikoma kalbėti, nes, kaip teko patirti, jis bus spausdinamas Dirvoje (tad Dirvos skaitytojai kviečiami iš anksto atkreipti į jį savo dėmesį).

Po H. Nagio pranešimo buvo iškelta eilė klausimų, kuriais buvo paliestos pranešėjo keliamos mintys apie mūsų prozos kūrybą ir pastaruosius Liet. Rašytojų D-Jos nugalavimus.

Po klubo susirinkimo artimesnių bičiulių būrys buvo susirinkęs Gimbutuose (Dr. inž. J. Gimbutas šiemet yra Kultūros Klubo pirmininkas) pagerbti 27 d. poetas H. Nagys aplankė eilę savo pažįstamų Bostone ir tą pat vakarą išvažiavo į Montrealį.

• Chicago's meras Richard J. Daley, vyriausiasis 1959 m. Chicagoje įvykstančios tarptautinės prekybos ir pramonės parodos globėjas, atsiuntė Lietuvos konsului P. Daužvardžiui laišką, kviesdamas Lietuvai dalyvauti parodoje ir įsirengti savo paviljoną.

Chicago's Lietuvių Prekybos Rūmų taryba sudarė komitetą,

kuris tirtų tokio paviljono surganizavimo galimybes. Į jį įeina: Ad. Baliūnas, Dr. Kazys Drangelis, Dr. Joseph Jerome, inž. Ant. Rudis ir A. V. Valonis.

• Pirmyn choras, kuris prieš 20 metų lankėsi Lietuvoje, birželio 8 d. rengia kelionę į Lietuvą paminiėjimą-banketą.

• Į Kanadą praeitais metais atvyko 168 lietuviai.

• Valst. Liaudininkų centro komitetas išrinko CK prezidiumą: L. Šmulskytis — pirm., J. Bertasius — sekri., A. Devenienė — I vicep., J. Daugėla — II vicep., J. Gudauskas — išd. New Yorke sudaryta delegatūra iš A. Devenienės, H. Blazo ir J. Audėno. Valdyba įpareigota leisti tris periodinius leidinius: Varpą, Studentų varpą ir Sėją. Leidinių fondo valdyba sudaro: G. Lazauskas, T. Briškaitis ir J. Urbelis.

LOS ANGELES

Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Los Angeles skyriaus naujai išrinktoji valdyba, šiomis dienomis pasiskirstė pareigomis: pirmininku — Alf. L a t v e n a s, vicepirmininku — Br. G e d i m i n a s, sekretorium — Vyt. A l e k s a n d r i ū n a s, išd. — J. V a l a v i č i ū s ir nariu — Br. D ū d a.

Rinkimai į Letuvių Bendruomenės Tarybą ir Seimą čia praėjo gana gvyai. Balsavo 116. Ne laukiai buvo išvystyta smarki propaganda ir agitacija iš tų sluoksnių, kurie nuo Bendruomenės darbo laikėsi visai nuosėly. Nepagalvėta laiko ne tik pašnibždoms, net mitingams, bet prikišta net pinigų propagandiniam darbiui paramą, toliau studijuojai ir tikisi jau kitais metais įsigyti biochemijos PhD laipsnį.

Keletas jo straipsnių jau buvo atspausdinta žymiuose Amerikos žurnaluose ir susilaukė palankių atsiliepimų.

Balandžio 15-17 d. jis buvo kvieistas ir dalyvavo, kaip Bostono Universiteto atstovas, JAV Eksperimentinės Biologijos Sąjungų Federacijos rengtoje konferencijoje Philadelphiaj. Federacijos konferencijos yra šaukiamos kasmet ir jose dalyvauja nemažiau 1000 dalyvių. Konferencijų tikslas — sumegzti mokslininkų pažintis, aptarti naujus atradimus, nustatyti galres naujiems siekiams. Paskaitos ir pranešimai skaitomi savo srities sekcijose.

Bronius Baškys savo pranešimą skaitė Biologinės Chemijos Sąjungoje balandžio 17 d. Jo tema — išskyrimas antilipidinio (apytikriai — priešriebalinio) faktoriaus iš kraujo plazmos. Br. Baškio pranešimo santrauka atspausdinta konferencijos 'eidinyje.

Bostoniškiai bičiuliai linki jam geriausios sėkmės jo mokslo darbuose ir siekimuose.

Angeles apylinkės metinis visuotinis susirinkimas įvyks gegužės 18 d. Bus renkama nauja apylinkės valdyba ir kt.

Los Angeles ateitininkai akademikai šiomis dienomis čia pašventino savo vėliavą. Sambūriui pirmininkauja inž. Polikaitis.

Amerikos Lietuvių Studentų S-gos Los Angeles skyrius čia surengė metinį akademinį balių, praėjusį su gražiu pasisekimu. Ypačiai gausu buvo lietuviško jaunimo. Skyriaus valdybą šiuo metu sudaro: Vl. Gilyš — pirmininkas, J. Petruškevičius — sekri., Alg. Glazė — išd. ir J. Navickas — vicepirmin.

Los Angeles birutietės pirmą balių rengia gegužės 10 d. Tai pirmasis šio skyriaus viešas renginys.

Skyriaus valdybą sudaro: pirmininkė — ponja Pulkaunienė, sekri. — ponja Skirmantienė ir išd. — ponja Pažiūrienė.

Baliaus pelnas bus paskirtas Lietuvos karių invalidų ir Sibiro tremtinių šelpimui.

BOSTON

Tautinės S-gos vietinio skyriaus aktyvus narys ir nuoširdus bet kokio lietuviško reikalo rėmėjas — pinigų ar darbu — J. Mason visai šių metų vasarai, su žmona ir jaunesniąja dukra, išvažiuoja į Wayoming, Yellowstone Park, Canyon Village — iš kur grįš tik rudenop. Masonai gyvena gražioje vietoje prie Los Angeles — Altdenoje, gražių kalnų papėdėje.

BRONIUS BAŠKYS,

prieš porą metų Bostono Universitete gavęs biochemijos magistro laipsnį, šiuo metu, gaudamas specialią savo moksliniam darbiui paramą, toliau studijuojai ir tikisi jau kitais metais įsigyti biochemijos PhD laipsnį.

Keletas jo straipsnių jau buvo atspausdinta žymiuose Amerikos žurnaluose ir susilaukė palankių atsiliepimų.

Balandžio 15-17 d. jis buvo kvieistas ir dalyvavo, kaip Bostono Universiteto atstovas, JAV Eksperimentinės Biologijos Sąjungų Federacijos rengtoje konferencijoje Philadelphiaj. Federacijos konferencijos yra šaukiamos kasmet ir jose dalyvauja nemažiau 1000 dalyvių. Konferencijų tikslas — sumegzti mokslininkų pažintis, aptarti naujus atradimus, nustatyti galres naujiems siekiams. Paskaitos ir pranešimai skaitomi savo srities sekcijose.

Bronius Baškys savo pranešimą skaitė Biologinės Chemijos Sąjungoje balandžio 17 d. Jo tema — išskyrimas antilipidinio (apytikriai — priešriebalinio) faktoriaus iš kraujo plazmos. Br. Baškio pranešimo santrauka atspausdinta konferencijos 'eidinyje.

Bostoniškiai bičiuliai linki jam geriausios sėkmės jo mokslo darbuose ir siekimuose.

LAISVĖS VAKARAS,

Petro Visčinio vadovaujamas radijo pusvalandis, kovo 7 d. atšventė savo darbo ketverių metų sukaktį.

Laisvės Varpo programa šiuo metu yra perduodama sekmadieniais 8:00 - 8:30 val. rite iš radijo stočių WHIL iš Medfordo, Mass, ir WORC iš Worcesterio, Mass.

Laisvės Varpas yra tuo būdingas, kad jo programa yra skiriama grynai visuomeniniams ir kultūriniais reikalams. Joje gana dažnai dalyvauja Bostone gyvenę liet. rašytojai ir muzikai, joje skamba nemaža geros lietuviškos muzikos, pasirodo montažų ir pasikalbėjimų aktualiais visuomenės bei kultūros klausimais.

Laisvės Varpo sukaktis buvo paminėta balandžio 27 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių Draugijos auditorijoje. Buvo vakarie-

ELECT

WILLIAM H. CORRIGAN

CANDIDATE FOR
STATE SENATOR

4 YEAR TERM

DEMOCRATIC PRIMARY MAY 6, 1958

WELL QUALIFIED EXPERIENCED AND HAS THE
ABILITY

nė su sveikinimais Laisvės Varpu, meninėje programoje dalyvavo solistai St. Daugėlienė ir St. Liepas ir komp. J. Gaidelis. Tikimasi su laiku Laisvės Varpo programą pratęsti ligi vienos valandos ir transliuoti pato-tesniu laiku.

DETROIT

DVEJI METAI LYGTINAI

Balandžio 20 d. įvykusiame studento teisme studentai dėl nepakankamos lietuviškos veiklos buvo nuteisti dvejuis metais lygtinai.

LSK KOVO

metinis susirinkimas įvyko balandžio 19 d. Veiklos pranešimą padarė klubo pirmininkas Petras Petraitis.

Ta pačia proga V. V. Sporto Apygardos jaunučių krepšinio nugalėtojams buvo įteikta pereinamoji taurė. Taurę paskyrė ir įteikė Neringos savininkas Vladas Pauža.

Naujon valdybą išrinkta: Algis Rugienius — pirmininku, Juozas Gvildys — sekretorium, Algis Rimša — išd. Vyt. Revišio komisijon: Pr. Misiūnas, S. Petrauskas ir J. Idzelis.

J. BACIŪNO VIESNAGĖ

Vietos Lietuvių Tautinio Sambūrio kvieistas Juozas Bačiūnas balandžio 27 d. darė pranešimą apie lietuvių Australijoje ir kituose Pacifiko kraštuose. Pranešime dalyvavo nemaža detroitiečių.

Ta pačia proga parodė filmą iš Vanagaičio gyvenimo ir veiklos, kuri buvo įdomi ir turininga. Po to buvo suruošta p. Juozui Bačiūnui pagerbti pietūs, kur dalyvavo nemaža detroitiečių, jų tarpe p. Bakauskienė, dr. B. Gruzdienė, dr. E. Gurskytė-Paužienė, dr. K. Miškinienė, kun. dr. T. Žiuraitis, rašytojas Vyt. Alanas, p.p. Černiai iš Flintos. Pagerbimą pravedė inž. J. Gaižutis.

NAUJA VALDYBA

Vietos Korp! Neo-Lituania metiniam susirinkime išrinkta pirmininku V. Griškonis, sekretorium Algirdas Vaitiekaitis. Veiklos pranešimą padarė buvęs pirm. Vl. Pauža. Priminė, kad nemaža korporantų numato vykti Clevelandan Neo-Lituanų ruošiamam vakaram.

VAIZGANTO AKADEMIJA

Ryždamiesi pagerbti savo garbės narį kan. Tumą-Vaizgantą vietos Neo-Lituanai ateinančią rudenį ruošia akademiją, kurio bus kviečiamos ir kitos lietuviškos organizacijos.

SV. JURGIO SUEIGA

Gabijos skautės ir Baltijos skautai iškilmingai paminėjo Sv. Jurgį. Minėjimas buvo pradėtas

pamaldomis, kurios buvo atliktos už nukankintus skautus.

Po pamaldų įvyko iškilminga sueiga, kurios metu apie nukankintus skautus kalbėjo sktn. V. Mantautas. Vėliau aplankytas Vytauto Tarvainio kapas ir padėtas vainikas. Vytauto brolis Zenonas rusų buvo žiauriai nukankintas Rainių miškelyje, o Vytautas, nors visai jaunas, buvo rusų sumintas ir žiauriai kankintas. Pasėkos atsiliepė jo jaunai sveikatai ir prieš šešetą metų paliko skautų eiles pačiame jaunystės žydėjime.

GEGUŽINĖ

Gegužės 25 d. LSK Kovas ruošia gegužinę, kuri įvyks Liberty Park. Sportininkai ruošiasi smarkiai. Čia numatyta visa eilė žaidimų mažiesiems, o taip pat nepamirštami ir vyresnieji. Kalbama, kad bus įdomu. K.

NEW YORK

L.S.T. Korp! NEO LITHUANIA
NEW YORKE FINIS
SIMESTRIS

pobūvis įvyksta šeštadienį, gegužės mėn. 10 dieną, 8 val. vakare, Am. Lietuvių Piliiečių Klubu salėje (280 Union Ave., Brooklyn, N. Y.). Gros Romo Butrimo orkestras. Veiks bufetas. Korporantai ir korporantės prašomos skaitlingai dalyvauti su spalvomis.

LAISKAS REDAKCIJAI

Malonus Redaktoriau,

JAV LB Centro Valdybos vardu reiškiu Jūsų redaguojamai Dirvai nuoširdžiausią padėką bei pasigėrėjimą už parodytą palankumą Lietuvių Bendruomenės reikalui ryšium su jos vykdytais centrinių organų rinkimais. Atskiros padėkos nusipelnė ypač Dirvos bendradarbis dr. K. Strėga, davęs svarių bei reikšmingų pasikalbėjimų su Amerikos lietuvių veikėjais ir kitaip apie Bendruomenės rinkimus informavęs. Dirvos talka Lietuvių Bendruomenei kartu reiškė ir jos pasiskaidymą už didžiuosius Bendruomenės siekimus: gaivinti bei stiprinti lietuvių, remti Lietuvos laisvės kovą.

Su geriausiais linkėjimais ir pagarba
Stasys Barzdukas,
JAV LB Centro Valdybos
Pirmininkas

KAS

UŽSISAKĖ

DIRVA --

TAS NESIGAILEJO!

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atspausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams biuleten, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Tel.: HE 1-6344

Kelionė į Pacifiko kraštus (28)

Gyvenimas ir turizmas Havajuose

JUOZAS J. BACHUNAS, Sodas, Michigan

Havajų salų ir Honolulu miesto ateitis graži, ir dabar didelis šuolis ji statoma. Ypač nuo to laiko, kai gerovės šaltinį čia atrado stambieji Amerikos finansininkai ir pramoninkai.

Antai, pramoninkas Henry J. Kaiser, karo metu pagarsėjęs laivų statytojas ir vėliau automobilių gamintojas, dabar čia stato miestą vidury miesto. Tai visokius nedidelius namelius ir prie jų vieną viešbutį su 300 kambarių, o netrukus užbaigs kitą viešbutį su 1500 kambarių. Visa tai pavadinta Hawaii Village, ir jį tą "miestuką" ketinama įdėti per \$20,000,000...

Atrasta čia aluminijaus, kurio užtekis gamybai per šimtą metų... Įsikraustė čia ir Texas milijonierius, alyvos magnatas Clint Murchison Jr. ir savo milijonais... Kalifornijos Standard Oil kompanija pradėjo statyti \$30,000,000 rafinerijas perdirbti naftai, atvežamai iš Borneo ir kitų Indonezijos salų... Atrasti dideli kiekiai dabar labai reikalingo metalo — titano... Ir teritorijos valdžia nesnaudžia: sudarė planus, kur per ateinančius metus įvairiems pagerinimams numatyta išleisti \$150,000,000... Galite įsivaizduoti, kad salos kyla ir kils, kaip ant mielių.

Sostinėje, Honolulu, jau dabar statoma daugybė naujų įstaigų. Juk čia yra kaip ir ašis augančios prekybos su Tolimaisiais Rytai. Uostan nuolat atplaukia ir išplaukia prekiniai laivai iš Amerikos, Japonijos, Kinijos ir kitų kraštų. Milžiniškas tarptautinio susisiekimo aerodromas, šeši lėktuvai kasdien išskrenda į Kaliforniją, taip pat į Fidži, Filipinus, Australiją, Hong Kongą ir t.t.

Gyventojų skaičius labai greit didėja. Kai nuo 1950 m. Amerikoje gyventojai paugo 11 procentų, tai Havajuose 17 procentų.

Karinio personalo salose esama per 60,000. Čia yra įrengti centrai aprūpinti kitas Amerikos karines bazes Pacifike ir

Azijos aplinkumoje. Tų asmenų ir turto išlaikymas sudaro didžiausią salos pajamų dalį. Pajamos iš cukraus ir ananasų pramonės yra antroje ir trečioje vietoje.

Ketvirtą pajamų šaltinį sudaro turizmas. Bet tikima ir daroma viskas, kad ateityje pajamos iš turizmo užimtų pirmą vietą. Tokie planai gali pasiteisinti, nes tikrai sąlygos turizmui čia puikios. Susisiekimas su Kalifornija yra puspenktos dienos laivais, ir tikrai sąlygos turizmui čia puikios. Susisiekimas su Kalifornija yra puspenktos dienos laivais, ir tikrai sąlygos turizmui čia puikios. Susisiekimas su Kalifornija yra puspenktos dienos laivais, ir tikrai sąlygos turizmui čia puikios.

1947 m. salos aplankė 25,000 turistų, o per praėjusius 1957 m. — jau 160,000. Tad padidėjimas yra apie 500 procentų. Bet jis gali būti dar daug didesnis. Havajų salos leidžia labai daug pinigų turizmo propagandai Amerikoje ir pasaulyje. Veikia įvairūs turizmo biurai, kurie organizuoja keliones ir kitas pramogas. Tie biurai gauna 10% uždarbio. Kone visuose Amerikos laikraščiuose ir magazinuose matysite jų skelbimus.

Čia atvykus, tave prikalbinėja aplankyti kitas salyno salas. Ir gyvenimas taip susitvarkęs, kad beveik kiekviename žingsnyje iš turistų išviliojamas doleris. Ne-reikėtų to perdėti, nes kitaip turistai gali būti atbaidyti. Visur rodomi tautiniai šokiai — hula, ir dainuojamos tautinės dainos. Skamba jos beveik vienodai, ir kas juokingiausia, kad Havajams tas "tautines dainas" dabar daugiausiai parašo amerikiečiai poetai ir kompozitoriai... O tautiniai šokiai tai jau kiekviename žingsny. Jų idėjos mėginamos perduoti rankų išraiškomis, visokiais mosikavimais, tai neva perduoda dainos ar šokio prasmę. Prie rankų dar atitinkamai pakraipoma ir žemutinė kūno dalis, — tai, vadinasi, ir ji reiškianti šokio "idėja". Bet tik kai prievartai šokėjų kartais prisideda kokia šokėja iš Tahiti, tai tuoj matyti skirtumas. Tokia tai bent sukelia "gyvumą", na, ne

vienam žiūrovui ir įvairias "idėjas". Panašiai, kaip dar neseniai Amerikoje skambėdavo tango "I got ideas"...

Turistai daugiausia kepinasi saulėje, drėkinasi jūroje. Bet yra ir kultūringų vietų ir įvairių muzikinių programų. Kas šeštadienį popiet 500 radijo stočių perduoda programą "Hawaii Calls".

Labai gražus zoologijos daržas su tropiniais paukščiais ir Australijos kengūromis. Kas sekmadienį parke duodami koncertai. Groja senasis Royal Hawaiian Band. Tas orkestras gyvuoja nuo 1872 m., keičiasi tik muzikantai. Jų per 60 grojimų grupė sutinka kiekvieną laivą, taipgi ir palydi su dainomis ir muzika. Sekmadieniais jie duoda ir koncertą per radiją, vardu Concerts by the Sea.

Lankėmė ir klausėmės kiekvieno tokio koncerto. Bet geriausiai patiko Liliuokalani bažnyčios choras, kuris giedoję Havajų giesmes jų savotiška, labai originalia kalba. Jų kalba turi daug balsių, o alfabetas susideda iš 12 raidžių.

Jau per šimtą su viršum metų buvo daromos pastangos, kad Havajai galėtų pasidaryti JAV dalis, kaip atskira valstybė (state). Per pastarus 22 metų labai intensyviai to siekiama, bet vis nesiseka. Kaip man atrodo, ir kaip išsireiškė vienas kitas iš mano čia turėtų pažįstamų, tai tam gal dar ir ne laikas. Salų gyventojų daugumas dar nėra amerikiečiai tikrąja to žodžio prasme. Iš čia gyvenančių japonai užims pirmą vietą, paskui kiniečiai, filipiniečiai ir kitos azijinės giminės. Tikrųjų autentiškų havajiečių esama nedaug, jie eina tik aštuntoje vietoje. Daugelis baltųjų yra vedę japonas, kinietes, mišinius didžiausias. Kas susipažinęs su Azijos tautomis, su mišriomis rasėmis, tas žino jų skirtingus būdus ir galvojimą. Gal netolimoje ateityje tų žmonių mentalitetas pasidarys toks, kad pilnai derinsis su Amerikos piliečio sąvoka, bet šian-dien gal dar ne.

Dar 1854 m. karalius Kamehameha III pasiūlė salas perimti Amerikai, kaip atskirą valstybę, tik jis iš federalinės valdžios turėjo gauti \$300,000 per metus atlyginimo. Jis buvo sūnus karaliaus Kamehameha Didžiojo, kuriam buvo pavykę po savo ranka sujungti visas 8 salas 1796 metais. Gi 1816 metais rusai dē-

jo pastangas perimti salas. Vėliau anglų grupė, be Londono sutikimo, perėmė laikinai. Tas skatinio karalių Kamehameha III ryžtis, kad salos geriau taptų Amerikos teritorija, kol kiti jų nepagrobė. Jis mirė prieš sumanymo įgyvendinimą. Pagaliau, Amerikos valdžia tada irgi rimtai nežiūrėjo į jo pasiūlymą. Bet pritarimo būta, augo susidomėjimas biznio ir kitais sumetimais. Prie karalienės Liliuokalani 1892 m. įvyko revoliucija, ir salos prisijungė prie JAV.

Salų žemės nuosavybės pasiskirstymas nėra visai normalus, kartais gal net kludąs tinkamą pažangą. 42 procentai žemių priklauso valdžiai, 30 procentų yra dvylikos atskirų kompanijų ir jų šeimų rankose. Tik 11 procentų žemių yra privačių asmenų rankose, kurie turi mažiau, negu 5,000 akrų kiekvienas. Daugumas didžiųjų plotų savininkų tebėra nuo to laiko, kai salas dar karaliai valdė. Geriausios žemės Honolulu mieste priklauso Bernice P. Bishop Estate nuosavybei. Žemė dabar pasidarė labai brangi. Geroje rezidencinėje vietoje sklypas kainuoja apie \$20,000, kitaip sakant, viena pėda nuo pusrutėlio ligi 5 dolerių. Viena iš aštuonių salų, Niuhau, yra tik vienos Robinsonų šeimos nuosavybė. Ji tvarkoma, kaip didelė gyvulių ganykla. Čia net ir svečiai turistai nepageidaujami... Kita sala, Lanai, yra Hawaiian Pineapple Co. nuosavybė ir vartojama tik to vaisiaus auginimui...

Aplinkybės taip susidėjo, kad, neturėdamas adresų, negalėjau salose susitikti su lietuviais, kurių čia vieno kito esama. Bet vis dėlto ir Havajuose teko susitikti su lietuviais ir lietuviškai pasikalbėti. Į Honolulu atėjo "oro paštu Australijos laikraštis "Mūsų Pastogė", kur radau pranešimą, kad Orient linijos laivu Orvades išplaukė būrys Australijos lietuvių. Pažiūriu Honolulu laikraštį ir matau, kad to vardo laivas bus Honoluluose vasario 4 d.

Ta diena pasitaikė nesaulėta, tad nutariau su savo Generolu vykti į uostą ir aplankyti praplaukiančius tautiečius. Apie pietus pradėjo smarkiai lyti, tai maniau, kad juos visus rasiu laive, negi tokiu oru eis jie kur



Washington, Kapitolio koridoriuje, atidengtas buv. JAV viceprez. Alben W. Barkley biustas, kurį pagamino suomių skulptorius Kallervo Kallio iš itališko marmuro.

SKAUTAI

• Geg. 10-11 d. Akad Skautų Sąjūdžio suvažiavime Urbanoje paskaitas skaitys: fil. Vyt. Černius — žvilgsnis į Amerikos civilizacijos ideologinius pagrindus, dr. J. Kaupas — Lietuvių kultūros ideologiniai pagrindai, kun. dr. J. Kubilius, S. J., — Istorinis žvilgsnis į lietuvių tautos filosofus, fil. R. Šilbajoris — Jaunieji kūrėjai pavergtėje Lietuvoje. Suvažiavimo programoje dar bus organizaciniai posėdžiai, vakaras ir pobūvis.

• Korp. Vytis filisteris sktn. Eugenijus Vilkas yra vienos Chicago metalo įmonės "Arc-welding" skyriaus vedėjas. Jo išrastos bei patobulintos metalo suvirinimo mašinos buvo demonstruojamos St. Louis, Mo. Į ten buvo nuvykęs ir pats išradėjas.

• Liet. Skautų Brolijos Užsienio Skyrius pakvietė šios vasaros 4-jon Tautinę Stovyklą egzilių skautų organizacijas. Kvie-

žiūrėti hula-hula? Buvo pusė antros, išgriozdėm visą laivą ir visus jo kambarius, bet nei vieno lietuvių, — visi išsprukę miestan. Žmona laukė dar ligi 3 val. popiet, paskui išvyko viešbutin, o aš, kaip kantresnis, dar pasilikau. Laukiau, laukiau, laukiau, apspokočiau visą laivą, maždaug ligi 5 valandos, ir pagaliau pareina vienas lietuvis — ne vienas, bet pusantro, tai p. Natkevičius su sūnum, grį jo žmona dar pasilikusi mieste pasipirkti suvenyrų.

Pasikalbėjau su juo apie pusvalandį, bet kitų jau nebelaukiau, nes sakė, kad jie laivan sugrįš tik kokią 8 val. vak. Išlipęs iš laivo, krantinėje dar susitikau ponį Nagevičienę, pasikalbėjau truputiuką, palinkėjau jai geros kelionės ir vilties, kad kada pasimatysime Clevelande, kur jų šeima dabar vyksta pas gimines.

Tuo laivu plaukė šie lietuviai: P. P. Nagevičiai su sūnum į Clevelandą, S. Balčiūnas į Chicago, Jonas Gatautis į Toronto, Antanas Lalas į Montrealį, Henrikas ir Romualda Tatarūnai į Detroitą, Zablockis su žmona kažkur į Kanadą, Jonas Jonaitis į Los Angeles.

Tad šiandien lietuviai ražo Pacifiką — į vieną ar į kitą galą. Maža Lietuva, bet jau neką didesnis ir pasaulis. Visur lietuvi sutiksi, jeigu jo ieškos. (Bus daugiau)

timai pasiūsti estų, latvių, vengrų, rusų, ukrainiečių, čeko-slovakų ir lenkų skautų vadovybėms. Iš kiekvienos laukiama atsiunčiant po vieną reprezentacinę skautų skiltį.

• Los Angeles žalgirio v-jos vietininkas ps. S. Makaravičius, jo paties prašymu atleistas iš pareigų. Naujuoju vietininku paskirtas sk. vytis vyr. sktn. Jonas Navickas, 1263 No. Mariposa, Los Angeles 29, Calif.

• LSB nario mokesčiai siunčiami adresu: S. Krašauskas, 32 Pasadena Gardens, Toronto 9, Ont., Canada.

• Bal. 25 d. Chicago jūrų skautai per "Margučio" radiją atliko vaizdėlį-montažą "Pakel-tomis burėmis". Programoje dalyvavo B. Urbonas, V. Macieža ir K. Butkus.

• Geg. 10 d. Chicago liet. jūrų skautai dalyvaus So. Side Squadron reprezentaciniame vietos jūrų sk. patikrinime ir bal-luėje — Chicago Stock Yards Inn. Mūsų šaliai gražiai bendrauja su amerikiečių jūrų skautais. Iki šiol dalyvauta vasaros sez. irkliaime, So. Side Squadron lenktynėse, Council Cutter regatoje, laivų nuleidime į vandenį ir jų paruošime žiemai.

• Birželio 7 d. Nottinghamo DLK Gėdimino dr-vės skautai iškilmingai paminės Lietuvos Skautų S-gos 40 m. sukaktį. Šventen kviečiami visi Anglijoje esą lietuviai skautai ir skautės bei jų vadovai. Minėjime, be iškilmingos dalies, dar bus rodomi du filmai iš pernykštės vasaros Jubiliejinės Džiamborės ir Windsorso pasaulinės skaučių stovyklos.

• Sktn. Vincas Anelauskas vienai Leicesterio anglų skautų dr-vei skaitė paskaitą apie Lietuvą, jos skautus, jų darbus laisvoje tėvynėje ir dabar išveivijoje. Sueigė kartu su anglų skautais dalyvavo ir jų tėvai. Paskaita buvo pailiuoruota nuotraukomis ir žemėlapiais.

ELECT
JOHN KOVACH
FOR
State Representative

HAS EXPERIENCE.
UNDERSTANDING AND
THE WILL TO ESPOUSE
THE CAUSE AND INTEREST
OF COMMON PEOPLE.

Gyvenu iš sąmojaus

ALFRED PERLES

4. Mes nuėjome į Cafe de la Paix. Boris gerė pernodus. Jis buvo gerokai susijaudinęs. Aperityvai tuoj pat jam mušė galvon, ir jis plepėjo daug nesąmonių. Aš galvojau apie savo skalbinių sąskaitą ir jį vis raginau.

Kitą rytą anksti išėjau iš namų ir nusipirkau "Heraldo" numerį. Bethlehem Plienai baigė su 47½, vykstant gyvai prekybai. Tai nebuvo taip jau bloga. Su truputiuk laimės mes galėjome akcijomis atsikratyti, vos tik biržai atsidarius.

Borisas, žinoma, buvo mirtinai susinervinęs. Aš nieko kito ir nelaukiau. Man reikėjo paraudoti visą iškalbingumą, kad jį sulaukyčiau nuo skambinio Klauui ir reikalavimo akcijas tuoj pat parduoti.

Trečią valandą vėl nuėjome į maklerio įstaigą. Ponas Klauas mus sutiko su plačiai besišypsiančiu veidu. Biržoje vyko karšta prekyba. Mes patogiai susėdome giliuose odiniuose foteliuose ir stebėjome lentą. Pasiuntinys lentoje iškabino eilę telegramų. Dividentai buvo mokami. Visos akcijos kilo, tačiau Bethlehem Plienai atrodė aukštyn judas labai lėtai. Išsita valandą kursas svyravo tarp 47 ir 48. Borisas prakaitavo iš baimės. Aš laikiau jo ranką, kad jis apsiramintų. Ir staiga Bethlehem Plienai pradėjo šokti aukštyn: 48½, 49, 49 7/8, 51, 53 3/4.

Jūs idiotas, — šaukė Borisas. — Parduoti už 48½! Jūs idiotas!

Tai padariau tik dėl jūsų, — melavau. — Nenorėjau, kad iš perdidelio susiner-

vinimo numirtumėte.

Po valandėlės prie mūsų priėjo Klauas, švytuodamas telegrama, it vėliava.

Jūsų popieriai parduoti už 48½, — pasakė jis. — Neblogas laimikis.

Kaip su mano šimtu dolerių, Borisai? — paklausiau. — Duokit man juos tuojau pat. Aš turiu apmokėti skalbinių sąskaitą.

Mano nustebimui, Borisas pinigų tuojau atidavė. Žinoma, jam buvo skaudu tiek daug žvirgždo išmesti, tačiau jis davė. Prieš tai giliai atsidusęs.

Tai krūva pinigų, — pastebėjo.

Nedaugiau, negu jūs uždirbote, — atsakiau. — Šį vakarą kviečiu pasivašinti. Pirmyn, lauk iš to urvo, pakelkime po vieną! Šiandien viskas mano sąskaiton.

Aš Borisą karališkai pavaišinau. Aš buvau nusprendęs bėdos atveju paaukoti net pusę savo uždarbio, kad jį pamokius sveltin-gumo. Galbūt, galvojau, jis ateity bus mažiau šykštus. Net tikėjau, kad jis, pamatęs mano vaišingumą, susigės dėl savo gob-šumo ir niekad daugiau nebereikalaus gražos iš penkiolikos frankų.

Kad Borisą gerai nuteikčiau, įvykdžiau pirmos eilės pasivaikščiojimą po naktinius lokalus. Mes užėjome į visus operos kvartalo elegantiškuosius barus: New York barą, Castiglione, Chez Fred Payne. Aš leidau Borisui likti prie viskės su zelteriu, nes viskė su zelteriu yra rinktinis gėrimas. Aš net kviečiau jam merginą. Ji buvo grakšti, blondinė, kaip žvaigždžių dulkės, lieknos talijos

— viena iš tos rūšies merginų, kurių Borisas visada troško, bet niekada negavo. Ji vadinosi Germaine. Aš jam ją perleidau visiškai.

Aš nuvedžiau Borisą ir Germaine į karališką restoraną Royale gatvėje. Mes visi buvome puikiausioje nuotakoje. Borisas išvystė tikrai gerą apetitą — priešingą, negu paprastai. Galbūt dėlto, kad jis žinojo, jog aš sąskaitą apmokėsiu. Man buvo nesvarbu. Su šimtu dolerių Paryžiuje galima daug ką pradėti, jei tik susivoki. Aš šeriau tą niekšą apelsiniais kimšta laukine antimi. Jis rijo pilna burna. Nenuostabu, po arklėnos ir katinos, kurią aš jį paskutinėmis dienomis maitinau.

Po valgio Borisą apėmė tingi, kiek gašli nuotaika. Jam vis labiau patiko mergina, ir jis to neslėpė. Tačiau ji buvo atsargi. Vienu mentu, jam nuėjus į tualetą, ji pasakė:

— Nepalikite manęs vienos su tuo kirminu. Man oda pasiūšaušia, vos tik į ją pažvelgus.

Aš jį atsakiau, kad ji ir pati esanti pakankamai sena, kad galėtų apsisaugoti.

Borisas pasiūlė, kad aš nuipirkčiau viskės bonką, ir mes visi eitumėm namo, į Borghese vilą. Germaine, išgirdus, jog iš aš ten gyvenu, sutiko eiti drauge. Pakeliui aš stabtelėjau vyninėje ir nuipirkau dvi bonkas viskės. Borisas buvo atsakančiai nusigėres, bet aš žinojau, ką darau. Ypač tiksliai žinojau, kiek pinigų išleida ir kiek dar tebeturėjau. Aš vis dar tebeturėjau septyniolias dešimt penkis dolerius — pakankamai, kad valandėlę išsilaikyti viršų vandens.

Mes neblogoi leidome laiką Borghese vi-loje. Nepraėjus nė valandai, Borisas visiškai nusigėrė. Iš tikrųjų taip nusigėrė, kad nebe-

galėjo deklamuoti "Metafizikos klimato", kurią jis mokėjo atmintinai. Ir Germaine atrodė užtekintai įdrekusi. Borisas jį įkišo du šimtu frankų, kad užsitikrintų jos malonę. Aš mačiau, kai jis jai pinigų davė. Aš pasilenkiau ir pašnibždėjau jam į ausį:

— Nieko nepadarysi, Borisai, šiandien jūs mano svečias. Štai, atsiimkite pinigų. Aš rūpinuosi viskuo, — ir, ištraukęs dviejų šimtų frankų banknotą iš kišenės, padaviau jam. Jis buvo tikrai sujaudintas.

Mes dainavome, gėrėme ir leidome gramofoną, kol aš pagaliau pasiūtiau truputį pavargęs. Borisas, nors ir snūduriuodamas, nudžiugo, kai išėjau. Jis norėjo likti netrukdomas su Germaine. Kai atsisveikindamas ją bučiavau, pašnibždėjau jai į ausį, kad jos laukiau viršuje.

— Užeikite, kai atsikratysite juo, — pasakiau. — Manau, "gai nereikės laukti.

Aš nuėjau kambarin ir nusirengiau. Aš buvau tikrai pavargęs ir pusiau tikėjau, kad Germaine neateis. Tačiau, vos tik spėjau atsiguulti, ir ji įėjo kambarin.

— Iš kur jums šovė mintis palikti mane vieną su tuo kirminu? — tarė ji. — Laimel, jis buvo tiek nusigėres, kad manęs nekan-kino. Aš paprasčiausiai pasakiau jam labą-nakt. Štai jūs du šimtai frankų. Aš juos atėmiau iš jo.

Kodėl jų nepasilaikote sau? — Nes tai jūsų pinigai, o jūsų pinigų aš nenoriu.

Aš padūdau anksti ir pailsėjęs, be mažiausių pagirių. Aš visada puikiai jaučiuosi po linksniau praleistos nakties. Viskė, atrodo, ramina mano kepenis.

Ir mergina atsišėlė anksti. Dienos švie-

soje ji atrodė tikrai graži ir man pradėjo patikti. Mes drauge papusryčiavome ir, prieš jai išeinant, susitarėme pasimatymą.

Kaip paprastai, antrą kartą pusryčiavau drauge su Borisu. Jis buvo linksmai nusiteikęs ir patenkintas. Ir nusiteikęs pasigirti. — Tai mergina! — kalbėjo. — Jau seniai buvau tokią sutikęs. Aistringa! Laukinė! Neapskaičiuojama! Tikra tigrė! Tik prieš valandą atsikračiau.

Ir toliau su visomis smulkmenomis pasakojo, kaip ji juo susižavėjusi. Paminėjo net porą nepadorių smulkmenų. Aš klausiausi valandėlę neišsijodamas, koks nuskuręs melagis jis buvo. Po poros minučių paėmiau rankor "Heraldą" ir peržvelgiau biržos pranešimus.

— Gerasis Dieve! — sušuko jis. — Krim-timas prasidėjo. Ir akcijos turėjo staiga kristi, vos tik mums pardavus. Bethlehem Plienai baigė vos su 41.

— Žinojau, — pasakiau. — Ir žinau, kad rytoj kursas ir vėl kils.

Dėl dangaus meilės, Michaeli, — sušuko Borisas. — Negi jūs esate burtininkas? — Aš tik žinau šį bei tą, — atsakiau abejingai.

— Ar manote, kad man reiktų dar kartą drįsti?

Kodėl ne? — Ką, jūsų nuomone, aš turėčiau šį kartą pirkti?

— Ar aš vėl dalyvauju? — paklausiau. — Pusė ir pusė?

Žiūrėkite, Micheli, jūs negalite laukti, kad aš savo sunkiai uždirbtą pelną kiekvieną kartą dalinčiausi su jumis. Ar ne tie-sa? (Bus daugiau)

LITUANISTIKOS STUDIJS FORDHAMO UNIVERSITETE

Nuolatos kalbame apie savo tėvų kalbos ir kitų tautinių vertybių pažinimą, kaip būtina sąlyga tautos gyvybei išlaikyti. Tautinės vertybės turi būti puoselėjamos ir perduodamos jaunimui — būsimiems mūsų tautos vadams, seselėms — jaunimo mokytojams ir auklėtojams, klerikams — būsimiems dvasios vadams, žodžiu visam jaunimui.

Siam tikslui mūsų visuomenės rūpesniu yra įsteigtas Lituaniistikos institutas Fordhamo universitete. Šio instituto įsteigimu rūpinosi Lietuvos ministeris Washingtono a. a. p. Žadeikis, dabartinis atstovas p. Kajeckas. Lietuvių Kunigų Vienybė Amerikoje, Lietuvių Bendruomenė, Lietuvių Vieniūnai, lietuvių organizacijos, Jo Eksel. vyskupas V. Brizgys ir kiti pavieni asmenys. Taigi ši lituanistikos mokslo įstaiga yra visos mūsų visuomenės institucija.

Pirmą kartą Amerikos lietuvių istorijoje visi lituanistikos dalykai dėstomi Amerikos universitete. Kiekvienas lietuvis gali didžiuliu tuo, kad jo tautos kalba, istorija, literatūra, tautosaka, geografija dėstomos universitete greta vokiečių, prancūzų, italų, lotynų, graikų kalbų ir kultūrų.

Tačiau neužtenka vien įsteigimo ir pasididžiavimo, bet tolimas visų mūsų uždavinys rūpintis, kad šis institutas atneštų naudą, kad skaitlingas būrys jaunimo, seselių mokytojų ir klerikų įsijungtų į šias studijas.

Pereitą vasarą institutą lankė 16 studentų, tačiau toks skaičius yra nepakankamas. Šių mokslo metų pradžioje universitetas, remdamasis pereitų metų vasaros semestro studentų skaičiumi, kvestijonavo lituanistikos programos reikalingumą. Universiteto prezidentas yra pasakęs, kad naujos institucijos steigimas turi išplaukti iš reikalo ir visuomenės susidomėjimo. Taigi šio lituanistikos akademinio židinio egzistencija priklauso ne nuo jo vadovybės, bet nuo visos mūsų visuomenės. Visiems turi rūpėti, kad didesnis būrys studentų galėtų studijuoti vasaros semestro metu.

Sąlygos studijuoti lituanistiką Fordhamo yra labai palankios. Studentai sąžiningai dirbdami gali įsigyti 6 kreditus, kurie gali būti perkelti ir į kitus universitetus. Kiekvienas studentas, jei jis sąžiningai pasizadės studijuoti, ir paduos pareikšimą iki gegužės 30 d., gaus stipendiją už mokslą sumokėti. Visos stipendijos yra paskirtos mūsų geradarių dr. J. Kazicko ir dr. J. Valiūno.

Apsigyvenimo reikalas. Vietos studentų organizacijos pažadėjo, iš kitų miestų atvažiuojantiems studentams padėti apsigyventi, surasti butą. Taigi instituto vadovybė padarė visą ką ji galėjo. Tolimesnis šio Lituaniistikos instituto likimas yra mūsų jaunimo rankose.

Registracija vasaros semestru jau prasidėjo. Institutas ruošia tik vasaros semestrus. Šios vasaros semestras pradedamas liepos 7 d. ir baigiamas rugpjūčio 15 d. Katalogas vasaros semestru jau atspausdintas ir norintieji jį gauti tesikreipia į instituto vadovybę šiuo adresu: The Lithuanian Program, Box 566, Fordham University, New York 58, N. Y.

STRASBURGO SEIME

(Atkelta iš 1 psl.)
dar skambėjo "Kasandros šūkiai" — perspėjimai, būkite atsargūs, nepadukite mūsų reikalų netgi dykai, atsiminkit, kad mes žmonės, kaip ir jūs...

Išsireiškė, žinoma, kaip kas moko, ir per daug jau dažnai vyko lamentacijos, kad, "juk vėl kartojasi sena istorija, ir jūs nematote"... Žvilgsnis į pačias delegacijas tarsi patvirtino prieštarišką sąvoką: persena. Bet kažin... Atvykus svečiams iš kitų Strasburge esančių politinių centrų, tik pasitvirtino, kad politiko amžius gal tik prasideda apie 40 metų slenkstį ir apie 50-tus pradeda "suaukti". Kodėl mūsų šioms reikėtų taikyti kitą mastą? Juk ir pas pačius bolševikus galioja ta taisyklė.

Taip ir ne. Žmonės įvairiai sensta. Vienam reumatizmas metasi į sanarius, kitam į galvą, trečiam į ten ir ten... Bet yra žmonių, dvasioje gajų ir jaunų, nepaisant žilo plauko. Teisingai pabrėžė senukas lenkas Goldmann: "Mums seniems galioja žodžiai prancūzų generolo, pirmam kare gynusio Paryžių — nors senas, o kovojau — miręs pailsėsiu".

Ir su žvilgsniu moderniomis akimis į naujas problemas ne taip jau blogai. Be to, argi jos, tos problemos, taip jau labai naujos?

Tiesa, mes savo kalbomis, gyvu apšvietimu tik teoriškai apšvietėm Vakarų. Prie galutinio supratimo ir veiksmo juos galėjo pristiegti tik pačių sovietų veiksmas. Todėl supraskim, kad Vakaruose tik neseniai imtasi problema rimtai spręsti: bene nuo sputnikų.

Kaip, tačiau, mes galime savo patirtį perduoti Vakarams? Jie visai "jauni" tame žaidime (tik, gink Dieve, jiems to nesakykite, ypač amerikiečiams! Kas kita su mūsų žaidimais, europiečiams...). Vakarai šiandien dairo, kas gegužės 30 d., gaus stipendiją už mokslą sumokėti. Visos stipendijos yra paskirtos mūsų geradarių dr. J. Kazicko ir dr. J. Valiūno.

Apsigyvenimo reikalas. Vietos studentų organizacijos pažadėjo, iš kitų miestų atvažiuojantiems studentams padėti apsigyventi, surasti butą. Taigi instituto vadovybė padarė visą ką ji galėjo. Tolimesnis šio Lituaniistikos instituto likimas yra mūsų jaunimo rankose.

Gegužės 10 d.

Slovėnų Salė

CLEVELANDO VYSK. M. VALANČIAUS LIT. MOKYKLOS

SOKIŲ, DAINŲ, LIETUVIŠKO ŽODŽIO PROGRAMA

PAVASARIO ŽIEDAS

Dalyvauja:

SOL. VACLOVAS
VERIKAITIS

Prie fortepiono —
MUZ. STASYS
GAILEVIČIUS

IR
GRANDINĖLĖS
SOKĖJAI

(56 šokėjai scenoje)

Pradžią — 7. val. vakaro (piktualiai)

Ateisi V E L I A U — masysi M A Ž I A U!

Lit. mok. tėvų komitetas



CLEVELAND APYLINKSE

Praėjusį savaitgalį Clevelande buvo gausu įvairių parengimų, tačiau clevelandiečiai, kad ir ekonominiais sunkumais esant, gausiai į juos lankė.

I Neo Lithuania korporacijos šventė

svečių buvo atvykę iš New Yorko, Toronto, Chicago, Detroito, Columbus ir kitų vietovių. Šventės proga čia posėdžiavo įvairių vietovių Neo Lithuania valdybų, Tautinio Sambūrio valdyba ir kt.

Neo Lithuania šventė vyko Sachsenheimo salėje. Ją pradėjo Clevelando Neo Lithuania pirm. Cezaris Modestavičius, pakviesdamas į žangos žodį tarti magistrę Aldoną Augustinavičienę, kuri kvietė mūsų priaugančių jaunimui ne tik domėtis, bet ir mylėti ir jam visokeriopai talkinti.

Meninėje šventės programoje pasirodė tautinių šokių grupė, paruošta p. Aukštuolio. Jie pasuko kepurinę, žiogiūnų ir grandinėle. Šokius šoko Alina Andolytė, Birutė Augustinavičiūtė, Dailė Benokraitytė, Neringa Karaliūtė, Roma Jasinskaitė, Dalia Mackevičiūtė, Rūta Mockutė, Viljola Vasiliūnaitė, Vaidevutis Eimutis, Arūnas Gasparaitis, Kęstutis Gaidžiūnas ir Algis Modestavičius.

Savo kūrybą skaitė Kęstutis Gaidžiūnas ir Algis Garlauskas. Pianinu skambino viėnia iš Detroito Liucija Angelaitytė.

Keturis charakterių Dirvos skelbimus skaitė Dalė Benokraitytė, Arūnas Gasparaitis, Algis Garlauskas ir Algis Modestavičius.

Po programos, prie paruoštų vaizių stalų ir geros muzikos, per 300 svečių linksminosi iki 1 val. ryto.

Juliaus Kazėno ir Prano Ambrazo mokinių

pasirodymo koncertas įvyko šv. Jurgio parapijos salėje. Čia savo sugebėjimus, talkinant Ažuolių oktetui, parodė keliolika jaunuolių, besimokančių pianino, akordeono muzikos ir dainavimo.

Ciurlionio Ansamblio metinis koncertas

į Severance Hall mažąją salę sutraukė per 400 svečių ir ją pilnai užpildė. Koncertas praėjo gražiu pasisekimu. Apie koncertą plačiau parašysime kitame Dirvos numeryje.

DIRVOS VAKARAS-KONCERTAS

įvyksta gegužės mėn. 24 d. Slovenian Auditorium salėje. Programą išpildys televizijos dainininkas Arnoldas Voketaitis, rašytojas-humoristas Antanas Gustaitis ir kiti, kuriuos paskebsime vėliau.

Visus clevelandiečius ir visus Dirvos skaitytojus kviečiame į anksčiau vakarui-koncertui rengtis. Mes laukiame svečių ir iš toliau, nes tuo laiku keliai jau bus geri, o šeštadienio vakaras ilgas... Bus proga susitikti, pabendrauti, senas pažintis atnaujinti ir naujas sudaryti.

Bilietai jau parduodami Dirvoje. Apisrūpinkit iš anksto, kad turėtumėt geresnę vietą. Bilietų kainos po \$2.00, \$1.50 ir \$1.00.

Lietuviai Lojalumo parade

gegužės 1 d. Clevelande pasirodė dviem atvirais automobiliais su JAV ir Lietuvos vėliavomis ir keturiais plakatais: Baltic Nations are loyal to Democracy. Communism means tyranny. Million Lithuanians died for human rights. Lithuania fight for Freedom. Atstovavo tautiniais rūbais pasipuošusios lietuvaitės: Regina Orintaitė, Jolanta Drasutytė, Mylita Žyžniauskaitė ir Aldona Liutkutė, iš vyrų: Stasys Lukoševičius, Algirdas Majorovas (su savo automobiliu), Petras Gruodis ir Edvardas Karnėnas.

Estai pasirodė su vienu atviru automobiliu. Latviai buvo gauseni: jie sudarė pėsčiųjų grupę su vėliavomis ir plakatais, taip pat trys automobiliai.

Vakaras buvo gražus ir nešaltas. Paradas buvo didelis ir įspūdingesnis už anksčiau buvusius. Iš tautybų į spaudą pateko ukrainiečių tautiniais rūbais apsirengusių jaunų mergaičių eilėnės dalis.

Dirvos redakcijoje

lankėsi Neo Lithuania korporacijos vyr. valdybos pirm. P. Ališauskas, ir narys P. Ulėnas. Su redaktorium aktualiais reikalais tarė iš Detroito atvykęs inž. J. Gaižutis, iš Toronto Aleksas Kiršonis, iš Chicago S. Švedas ir kiti Neo Lithuania korporacijos aktyvieji veikėjai.

Ohio valstybės vyriausias prokuroras p. William Saxbe praėjusį penktadienį visų Clevelando svetimkalbių laikraščių redaktorių buvo pasikvietęs pietų į Monaco restoraną. Čia jis padarė pranešimą apie jo vadovaujamą įstaigos darbą ir atsakinėjo į redaktorių paklausimus.

Atžymėtas Vytautas Giedraitis

Teko patirti, kad Phoenix Mutual Life Insurance Co. Clevelando agentūroje dirbęs Vytautas Giedraitis tapo pagerbtas "Associate of the Month" atžymėjimu. Šios draudimo bendrovės centrinė įstaiga (Hartford, Conn.) kas mėnesį tokį vardą teikia vienam iš ypatingai atsižymėjusių pareigūnų tiek darbo tiek ir patarnavimo klientams srityse.

Per aštuonis savo tarnybos mėnesius V. Giedraitis Phoenix Mutual Clevelando agentūroje sudarė stiprų pagrindą sėkmingai ateičiai. Per tą laiką jis apdraudė savo klientus virš ketvirtio milijono dolerių sumai.

Pereitų metų spalio mėn. jis laimėjo "Top Flight Award" atžymėjimą. Tai jau antras lietuvis Phoenix Mutual bendrovėje savo darbštumu besimušęs aukštyn.

Lituanus žurnalui remti vakaras

įvyks šių metų rugsėjo mėn. 27 d., šeštadienį, lietuvių salėje. Vakaro programą išpildys vyrų kvartetas "Gintaras" iš Chicago. Šį kvartetą sudaro keturi solistai: Antanas Peškys, Bronius Jančys, Albertas Snarskis ir Jonas Avelis. Akomponuoja Jonas Švedas.

Radolph Breznay,

kandidatuojas į Ohio atstovų rūmus demokratų sąrašą, sako, kad jis dirbsiąs dėl pašalpų "išlyginimo", nedarbo kompensacijų padidinimo, geresnės psichiatrinų ligoninių priežiūros ir priešinasi bet kokiems naujoms mokesčiams. (Sk.)

PARDUODAMI NAMAI

East Park Dr. — Neff Rd. iš 6x6x4 kambarių, trys atskiri garso pečiai, du garažai. East Cleveland 2-jų šeimų po 7 kamb. (po 4 mieg.), garso pečiai, 2 garažai. Prašo \$21,000. E. 129 St. — Coit Rd. colonial iš 8 kamb. (4 mieg.), garso pečius, garažas. Gali būti perdirbtas į 2-jų šeimų namą. Prašo \$12,900.

Naujosios parapijos rajone, arti bažnyčios, iš 5 kamb. bungalov — ant vieno aukšto. Prašo \$13,700.

Saukite Paul Mikšys namų telef. LI 1-8758 arba office

Kovac Realty
961 E. 185 St.
KE 1-5730

D a b a r
p a t s i a i k a s
n ū s i s a k v t i

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
1254 Addison Road
Tel. HE 1-6352
Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINU TAISYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinų dalių įdėjimas.

Parduodami amžini automobiliai.

24 hours towing.

Dienos telef.: HE 1-6352.
Nakties telef.: LI 1-4611.

PRANEŠAMA...
NATIONWIDE'S
naujas

ŠEIMOS DRAUDIMAS

Vienas gyvybės draudimas patengia visą jūsų šeimą... nei automatiškai kiekviena naujai prisidėjusi (no 14 amžiaus dienų) NE KIEK NEPADIDĖJANT už mokamą vieną draudimą!

Skambinkit:
PAULINA MOZURAITIS,
Agentas
SK 1-2183

L. V. S. "Ramovės"

Clevelando skyrius kartu su birutininkėmis, gegužės 17 d. (šeštadienį), 7 val. vakaro, šv. Jurgio parapijos salėje rengia šeimyninį pobūvį kavutė-alutį. Pobūvis turi tikslą: geroje nuotakoje savo šeimoje praleisti vakarą; sueti į glaudesnį ryšį ir išsikalbėti rūpimais klausimais. Pobūviui numatyta kultūringa programa.

Programoje dalyvauja ramovėnai Bakūnas, Auginas ir Kamantas, kuris parodys kultūrinį filmą.

Gerbiamieji ramovėnai ir mielos birutininkės — visi kuo gausiausiai dalyvaukite pobūvyje, bent trumpam laikui atsipalaiduokime nuo kasdieninių dienų rūpesčių, sueikime draugien ir pasidalinkime mintimis.

Vanda ir Petras Kaunai, balandžio mėn. 29 d. susilaukė pirmojo sūnaus Sauliaus-Petro.

GERI NAMAI

Du namai vienam skylype. Vienas namas vienos šeimos, antras — dviejų.

Giddings Rd., prie Superior.

Dviejų šeimų po 4 k. ir vonios.

Šešių kamb. vienos šeimos. Trys garso pečiai. Garažas. Didelis sklypas. Kaina greitai padidėjusi.

Broker

WO 1-2377 arba vakarais GA 1-5376

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525
1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausią vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausite pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morgio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143
Lietuvių Klubo Direkcija, visus lietuvius ir jų draugus, kviečia nepamiršti 1958 m. lietuvių klubo.

Praleiskite laisvalaikį su savais savuose namuose. Klubas turi įvairius garsiausias. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausytis muzikos, lietuvių radio valandėles. Visą laiką veikia televizijos aparatas. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.

Atsilankę neapsiriksime, visi patogumai Jums.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licenzuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.
6621 Edna Avenue 936 East 185 St.
EN 1-1763 KE 1-7770

CLEVELANDO STUDENTŲ

VAKARAS

Gegužės 11 d., sekmadienį, 6 val. v.

LIETUVIŲ SALĖJE

Programoje:

V. ZUKAUSKAS, I. GAIGALAITĖ, A. KARASA.

Bilietai gaunami pas vietos studentus.

ir prie įėjimo.



DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344. Redaktorius Balys GAIDŽIUNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

LIETUVOS PREKYBA VOKIEČIŲ OKUPACIJOS METU

DR. S. STANKUS

Vokiečių administracija, 1941 m. birželio 22 d. vokiečių divizijos perėjo sieną ir per kelias dienas išvijo rusus iš Lietuvos. Dar šviam dundant, susikūrusi Laikinoji Lietuvos Vyriausybė paskelbė, kad sovietų išleisti potvarkiai ir įstatymai neturi galios.

Tuo pagrindu kai kurios įstaigos persitvarkė pagal Nepriklausomos Lietuvos įstatymus, o sovietų panaikinti Prekybos, Pramonės ir Amatų Rūmai iš naujo atsisteigė.

Atsikrausčiusi vokiečių civilinė valdžia su Generaliniu Komisarų priekyje (Zivilverwaltung) ignoravo Laikinąją Lietuvos Vyriausybę ir deklaravo, kad vokiečių atėjimo metu krašte veikė įstatymai ir potvarkiai, kurie ir toliau veiktų. Tačiau jau įvykdytus persitvarkymus pakentė tylėjimu. Prekybos sistema dar tebebuvo tokia, kokią paliko sovietai. Tą palikimą vokiečiai ėmėsi pertvarkyti pagal vokišką kulpai. Rytų kraštų civilinė vokiečių valdžia su centru Rygoje ir vietos Generalinio Komisarų prekybos skyrius tapo vyriausios prekybos reikalų tvarkytojai Lietuvoje.

Priežiūra ir kontrolė. Veikiančių stambiųjų prekybos įmonių priežiūra buvo tiesioginė: stambiosioms valstybinės prekybos įmonėms ir kooperatams tvarkyti ir prižiūrėti paskirti vokiečiai įgaliotiniai — patikėtiniai (Treuhändler), kurie pačias asmeniškai prižiūrėjo ir kontroliavo tų įmonių veiklą. Tačiau tie įgaliotiniai ne visada turėjo fizinę galimybę tiesioginiai prižiūrėti visus tų įmonių skyrius bei krautuves, esančias visame krašte.

Tuo laiku ir toliau veikė valstybinė prekyba ir labai stiprus kooperatyvų tinklas didžiųjų miestuose ir apskrityse miestuose bei mažose miesteliuose ir bažnytkaimuose. Privatinių verslininkų nebuvo.

Bendroji priežiūra buvo labai stipri, nors ir netiesioginė. Pačių vokiečių įsteigtosios lietuviškos įstaigos savarankiškai negalėjo spręsti ne tik principinių klausimų, bet ir šiaip smulkių reikalų. Visur reikėjo atsiiklausti Generalinio Komisarų atstovų arba įgaliotinių. Lietuviškos įstaigos atlikdavo tik technišką darbą.

Supratinimas. Prekybos įmonių supratinimui prie Prekybos, Pramonės ir Amatų Rūmų buvo paskirtas Generalinio Komisarų atstovas vokiečiai. Jo uždavinys buvo: palaipsniui perleisti į privatinę rankas prekybą, pramonę ir amatus, o taip pat reorganizuoti pačius Rūmus vokiečių pavyzdžiu.

Supratinimas buvo taikomas tik individams — asmenims. 1942 m. pradžioje prie šių Rūmų buvo paskirti trys įgaliotiniai lietuvių trims ūkio šakoms tvarkyti: detalinei prekybai, pramonei ir amatams.

Prie įgaliotinio detalinei prekybai tvarkyti įsteigta lietuviška Patariamoji Komisija. Įgaliotinio darbo sritis — supratininti nacionalizuotas detalines prekybos įmones, grąžinant jas buvusiems individualiems asmenims — savininkams. Už perimtas prekes krautuvės savininkas turėjo atsilyginti, pinigų įnešdamas į įgaliotinio sąskaitą banke. Supratininta krautuvė būdavo išjungama iš valstybinės prekybos.

bos arba iš kooperatyvų centro žinios.

Igalotinis pradžioje buvo savarankiškas. Bet netrukus jo veikla suvaržyta ir Patariamoji Komisija panaikinta. Jis turėjo klausyti vokiečių patikėtinų ir savo nutarimus privalėjo siųsti Generalinio Komisarų atstovui tvirtinti. Nežiūrint sunkių kliūčių, visi gyvi lietuvių savo turėtas detalines prekybos įmones atgavo.

Organizacija. Minėtų įmonių supratinimą baigiant, vokiečiai įvykdė stambią reformą: panaikino Prekybos, Pramonės ir Amatų Rūmus ir prie jų buvusius įgalotinius ir vietoje jų vokiškų pavyzdžiu įsteigė Lietuvos ūkio Rūmus su trimis pagrindiniais skyriais: prekybos, pramonės ir amatų. Buvusieji įgalotiniai tapo paskirti tų skyrių viršininkais. Ūkio Rūmai turėjo skyrius Vilniuje, Šiauliuose ir Panevėžyje, o centras buvo Kaune.

Lietuvos ūkio Rūmų pagrindinis prekybos skyrius turėjo organizuoti bei tvarkyti prekybos įmones, tačiau praktiškai viską tvarkė Generalinio Komisarų prekybos skyrius. Prekybininkai turėjo Rūmuose registruotis ir gauti iš jų leidimus savo veiklai.

Vis tik ši lietuvių vadovaujama įstaiga Lietuvai buvo naudinga. Ji išdirbo smulkų prekybos įmonių tinklo planą visai Lietuvai, bet jis taip ir liko projektu. Be to, jos pastangomis buvo duoti leidimai atidaryti krautuves tiems prekybininkams, kurių nacionalizuotos krautuvės supratinimo metu neveikė. Taip pat išrūpinti leidimai atidaryti krautuves visai eilei naujų asmenų, anksčiau nedirbusių šioje srityje, bet turinčių tam verslui geras kvalifikacijas ir norinčių prekiauti tokioje vietoje, kur krautuvė reikalinga.

Leidimą gauti tegalėjo individualūs asmenys, bet vėliau pradėjo kurtis ir smulkios bendrovės.

Urho prekybos nebuvo leista supratininti, o taip pat nebuvo leidžiama atgauti šio verslo teises kitų tautybių žmonėms. Vokiečiai sąmoningai paliko tas įmones senoje būklėje, kad vėliau jas galėtų atiduoti vokiečiams.

Gyventojų aprūpinimas. Karo metu gyventojų aprūpinimas reikalingiausiomis prekėmis buvo svarbus reikalas ir turėjo būti gerai organizuotas. Dėl prekių trūkumo įvesta griežta racionavimo sistema.

Jau pačioje pradžioje įsteigta Paskirstymo ir Aprūpinimo Istaiga (Verteilungs- und Versorgungsstelle), kuri turėjo sekti krašto prekių atsargas ir rūpintis jų paskirstymu gyventojams. Nors ši įstaiga buvo lietuviška, bet ji tegalėjo atlikti tik technišką darbą.

Urho ir detalinių prekių paskirstymą vykdė valstybinės prekybos tinklas ir kooperatyvai, o supratinintos įmonės teikė tik detalines prekybos ribose. Karo metu dauguma miestų gyventojų kentė badą, o dauguma kaimo žmonių negavo būtinų pramoninių prekių.

RAŠAU IŠ CHICAGOS

KORP! NEO-LITHUANIA PAVASARINIO PARENGIMO NUOTRUPOS

Visą eilę gražių dienų sekė bandinio devynioliktoji. Šeštadienis buvo. Kaip ir visuomet, juk neapsieisi be lietuvių per savaitę. Bet keli lašai negi sulaukys korporacijos taip ilgai planuotą vakarą? ... Ne, — nutarė 3-čią valandą susirinkę visi prisiekusieji rengėjai, labiausiai užkietę korporantai.

Laukė lietutis lynojo, salėje inžinieriai su visuomenininkais ginčijosi; planų detalės dėl statinių sutvarkymo ne visai atitiko. Pagaliau priėjo ligi to, kad teko pašaukti ne patį, bet priešjauniasį, jau vaikščiojantį neolituaną, kuris, pasiremdamas savo 5-kerių metų gyvenimo patirtimi, kompromisus keliu išsprendė visų ginčus.

Po to visi išskubėjo namų link; kas šukuosenu mainyti, kas želmėmis nuo smarko atsikratyti, kad apie 7-tą valandą visi vėl atgalios sugrįžti galėtų.

Ir sugrįžo. Ne visi, bet ... daugiau negu truputis susirinko. Keista betgi, — Daiva ir Danguolė ir šį kartą negalėjo sulaužyti savo tradicijų ir atvykti laiku. Bet "geriau vėliau negu niekad" — tarė kolega Donatas jau pavargęs nuo vėliavėlių sejojimo.

O tos vėliavėlės! ... Kiek dėl jų buvo diskutuota susirinkimo metu. Kolegė Nakutienė vos šir-

nių prekių. Reikia tačiau pripažinti, kad vokiečių okupacinė valdžia stengėsi parūpinti krašto ūkiui būtinai reikalingų prekių, nors ir minimalius kiekius.

Lietuvoje surinktus maisto produktus ir kitas eksporto prekes paimdavo vokiečiai kariuomenės reikalams arba išveždavo Vokietijon. Prekių į Lietuvą įveždavo taip pat tik iš Vokietijos ir tik vokiškos firmos, arba tokios lietuviškos, kurios turėjo vokiečius patikėtinius.

Karui nesėkmingai besitęsiant, vokiečiai vis mažiau besirūpino Lietuvos žmonių gyvenimo sąlygomis ir kai kurias krautuves įsakė vėl uždaryti. Pagaliau, 1944 m. pabaigoje rusų raudonoji armija, kovodama su į vakarus besitraukiančiais vokiečių kariuomene, antrą kartą okupavo Lietuvą.

dies smūgio negavo, kai atėjusi visus svečius su geltonomis pamatė. Bet šaunioji durų tarnyba mūsų daktarę naramino. Panaudosi jos tautiškas kitą kartą, ir dešimtis dolerių nenuėis niekais. Bet kokia čia šneka: niekai! Lieponis juk irgi lietuvis — savo žmogus. Tai kaip iš sąvų ir paėmė.

Sveteliai pamažu vidun gužė, koledga Aleksas plačia šypseną visus prie durų sveikino, o kolega Stasys tik aplinkui šokinėjo nežinodamas, ar šypsotis kartu su Aleksu, ar liūdeti su svečiais, taip nenoriai su dviem doleriais besiskiriančiais.

Ėjo gandai, Aleksas iš vieno net penkinę išspaudęs. Tegyvuoja lietuviški kontraktoriai!

Oras nušigiedrino, maloniai vėsu pasidarė. Fortūna su mumis, — džiaugėsi korporantai. Bet Mieželis, matyt, jai irgi pakioš penkinę, kaip ir kolega Stasys būdinčiam policininkui. (Valdybos nutarimu, žinoma).

Salė siūbavo, stalai linko, Paukštis smulkiai ant sakosfono mainė, o svečiai ir kolegos, nuo vienos kojos ant kitos svorį pėrmesdami, salės kvadratūrą mieravo.

Staiga fanfaro baisy disonansinį akordą sugaudė, ir prie mikrofono atlingavo kolega Vytautas, korporantų "arbitrus ele-

ISIDĖMĖKIME—

TAUTINIS KONGRESAS

susirenka New Yorke, Hotel Statler patalpose
š. m. gegužės 30, 31 ir birželio 1 dienomis.

Pirmajame tokio masto Tautiniame Kongrese dalyvauti yra pareiga kiekvieno tautinės srovės lietuvių!



Belgijos karalius Baudouin, 27 m., rengiasi susižieduoti su princese Marija Terese, 21 m. iš Bourbonų giminės.

gantiarum". Tai geriausias pasakojimas visoje Čikagoje. Bet gaila žmogaus buvo, — salė užėmė kaip bičių avilys, ir dar priedo mikrofonas pagedo. Jis, pasirodo, tik Paukščio teklauso ...

Aišku, kolega Vytautas pristatė mūsų žymųjį Čikagoje Peškio kvartetą. Beje, svečių tarpe matėsi ir Liudas Jaroškas, — vienas, be kvarteto. Bet esu tikras, kad visi jį suprato ir užjautė ... gražiosios lietuviškos dainos beklausydami ...

Pačiam maestro Peškui gražuoliu lyrinio tenoro solo partiją užtraukus, kolegės Dalia ir Severina tik susižvalgė viena kiton ir: "Ei, ar čia tavo Gidutis, ar mano Algiukas? ..." — Dalia sako, žinoma, mamų buvo greit nuramintos.

Kvartetai, tie kvartetai ... Nė vienas, esu tikras, betgi neprilygsta mūsų seniesiems senjorams, kolegoms: Balceriui, Kašubai, Mažeikai ir Šimkui. Kartu su jais neišvengiamai paminėtas didysis Lietuvos poeta, kolega Jukūnų Jonas, kuris net visą devynetą posmų surašydino.

Vargšas tikrai kolega Šimkus, jam 3 sykius teko akinus pasimainyti. O kolega Balceris visai juos buvo nusiėmęs ir taip šokinėjo, kad net dukra nustebo ir apsimamino. O buvo maniusi, kad blogiau išeis už mašinos su-

daužymą. (Svečiai net nenujauzė, kad gardieji valgiai tokia kaina turėjo būt atgabenti).

Rima kolegą Rimgaudą pristatė virtuvėje duonos piaustyti. Jisai, sako, medicinos fakultete įpratęs į piaustymo darbus, kuriuos net ir truputį nepatogu būtų paminėjus. Manau, kad atsirastų daug žmonių, kurie vargšus šunelius labai mėgsta.

Kolegė Eglė turi kokį tai elektroninį išradimą (Ar tik nebus kolega Mindaugas prisidėjęs?). nes, sėdėdama kitame salės gale, savo baltųjų pirštinių nenusiėmusi, sugebėjo atlikti bufeto tarnybą. Amerika — nieko nepadarysi.

Taip ir ridenosi korporantų vakaruška tokioje puikioje nuotakoje, darniame bendravime su svečiais mielaisiais, kad net ir kolegos pirmininko šneka nieko nesugadino. Aiškiai, atrodo, pasakiau, kad nesugadino. Geros buvo intencijos ... o kad šeiminkė sriubon druskos kartais perdaug įdėjo — irgi pasitaiko. O be to, tuo laiku baras jau ne vieną bonkutę buvo pardavęs. Todėl ir rožių valsalis bei jo pelno tikslas mūsų gyvenimo ir nebe-pajėgė išmesti iš vėžių. Iš tikrųjų, kas gi jau čia bebūtų ...

Mūsų sekretoriui vis dėl to reikia duoti "kredito". Iš didelio mės per 500 mil. metų.

pasitikėjimo ar nepasitikėjimo paskirtaisiais pareigūnais, jis pats nutarė padaryti tvarką. Padarė, net ir raudonu pašėliu viską užfiksavo.

Būtų tiesiog neteisinga, nepaminėjus kolegės Jurcienės. Jinai apie pusę savo vaistinės atsigaben. Žinojo ką daro ... Vaistai ne vienam padėjo.

Ir taip įvykiams besiklostant, vienas tik laikrodžio iš savo vėžių nekrypo. Svečiai ir kolegos pradėjo rūpintis, kad jau greičiau skirstytis. Visi norėjo sužinoti, kaip ilgiai dar ... Pirminkas besijdomaujančius pas Stasį, tas vėl pas Vytautą siuntė, — kol galų gale Paukštis, skripkos nuo sakso nebeatskir-damas, nutarė, kad, pagal Illinojaus įstatymus, laikas jau "quittinti".

Lauke, pasirodo, Fortūna kontraktą nustojo besilaikyti. Negali kaltinti, — sekmadienis jau geroką "startą" buvo gavęs. Bet niekas neėmė galvon, kad lietuvis ir sudarkė keletą taip rūpestingai susuktų bangų. Slaptai visi tik jautė, kad po tų kelių miegų likusių valandų, ne visiškai tokia pat nuotaika bebūs. "Oh, well!" — kaip lietuviškas jaunimas sako, juk nebe pirmą syk gyvenime plaukai skaudės ...

DĖKOJAME DIRVOS RĖMĖJAMS

Dirvai paremti skaitytojai atsiuntė šias aukas:

K. Spakauskas,	
Philadelphia	\$2.00
Dulieba T., Cleveland	6.00
Lincevičius J., Cleveland	2.00
Sarūnas J., Hamilton	4.00
Kruliukas K., Richmond Hill	2.00
Lapinas A., Montreal	2.00
Makarovas J., Australija	2.00
Stanionis P., Detroit	2.00
Jančys A., Rush	2.00
Šimoliūnas S., Detroit	2.00

Auktojų tarame nuoširdų ačiū

Suaugusio žmogaus plaučiai sveria vidutiniškai 3 1/2 svaro.

Sviesa iš toliausiai nuo žemės esančių žvaigždžių pasiekia žemę per 500 mil. metų.

JUOZAS BUTVILA

ANTANAI, VYTAUTAI, VINČAI...

...tu žinai, kad tavo pavardės nėra Vilties sąrašuose. Kodėl?

...tu žinai, kad ir Juozas ir Jonas davė šimtinės ir dvidešimtpenkinės!

...kodėl gi tu neduodi?...

...manai, jie yra turtingesni, negu tu?

...manai, kad tik kiti turi duoti, o tu ne?!

...argi mes nesame su tavimi kalbėję, kad reikia viską daryti, viską aukoti Lietuvybės išlaikymui?

...atsiminti...

...tai kodėl tu dabar laikai įsikibęs tą doleriuką?...

...kodėl?...

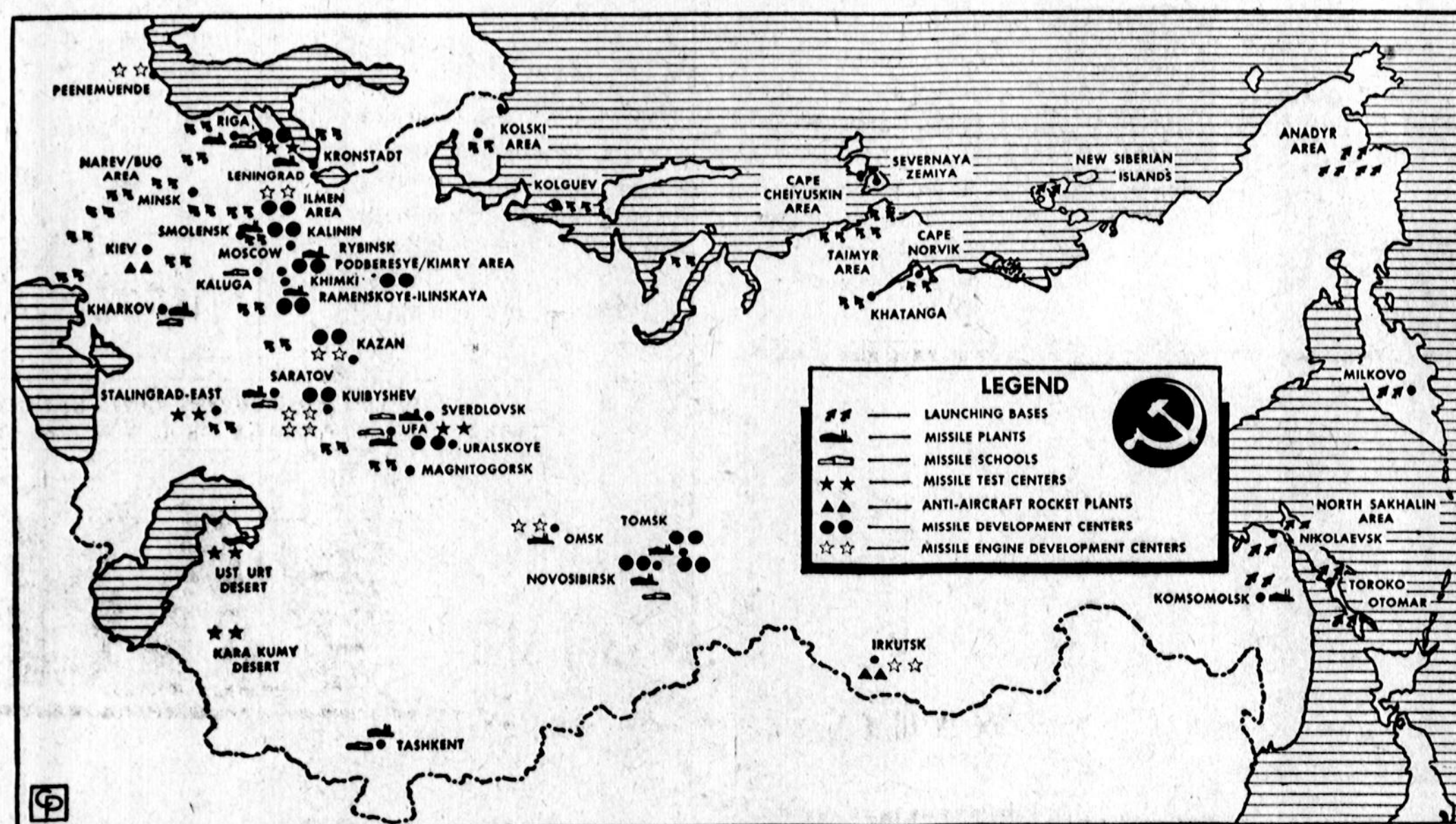
...juk skaitei, kad aukoja invalidai, našlės, bedarbiai...

...o tu?...

Ir sakau, tave kaltinsime, jei mes nesukelsime Vilčiai \$20,000. Tu būsi kaltininkas, jei Dirva negalės pradėti eiti 3 kartus per savaitę.

Tu skaitei apie prakeiktus vienuolius, kurie pasigailėję geltono žibancio aukso atidavė priešui tėvynę... Jūs prakeikė ir jie suakmenėjo ir jie per amžius liūdo.

...juk ir tu, jei neduosi ar nesusilaikysi visų kaltinimų... ar tavęs nebadys visi pirštai ir sakys: jis pamilo už viską labiau blizgantį geltoną aukšą ir tebūnie p-r-a-k-e-i-k-t-a-s...



Rusų raketinės bazės, fabrikai, bandymų centrai ir t.t., kiek iki šiol apie juos turima žinių. Atkreiptinas dėmesys į bazių sukongcentravimą Pabaltijo kraštuose ir europinėje Rusijos dalyje. Sovietų okupuotose Ryt. Europos kraštuose tų bazių, atrodo, nėra, todėl rusai nuolat ir siūlo tuos kraštus palikti "beatomine zona".